İŞKUR

2018

UŞAK

İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMA RAPORU

2018 YILI İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMALARI

UŞAK ÇALIŞMA VE İŞ KURUMU İL MÜDÜRLÜĞÜ
İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMA RAPORU

YAZAR

Melike METİN (İş ve Meslek Danışmanı) melike.metin@iskur.gov.tr

SUNUŞ

Bir ülke ekonomisinin mevcut durumu ve yapısal değişimi hakkında fikir edinebilmenin en önemli yollarından birisi de o ülkedeki istihdam yapısının değerlendirilmesidir. İşsizliğin gerek gelişmiş gerekse gelişmekte olan ülkelerde en temel sorunların başında gelmesi işsizlikle mücadelede uygulanacak istihdam politikalarının önemini arttırmaktadır. Her ülke için istihdam olanaklarının artırılması ekonomik ve sosyal refahın sağlanması açısından önem arz etmektedir.

Başkanlığını yürüttüğüm 'İl İstihdam ve Mesleki Eğitim Kurulu'nun en önemli görevi il düzeyinde; istihdam ve mesleki eğitim politikalarının oluşturulmasını, istihdamı koruyucu, geliştirici ve işsizliği önleyici tedbirler ile uygulanacak aktif işgücü programlarının belirlenmesini sağlamaktır. Bu görevin etkin bir şekilde yerine getirilebilmesi için ilimizin muhtelif sektör ve branştaki işgücü ve mesleki eğitim ihtiyaçlarının belirlendiği işgücü piyasası araştırmaları yapılmaktadır.

İşgücü Piyasası Araştırma Raporu ile ilimizin işgücü haritası çıkartılmakta ve doğru istihdam politikaları oluşturulmaktadır. Ayrıca rapor işsizliğin önlenmesine, işletmelerin verimlilik ve rekabet gücünün arttırılmasına, mesleki eğitim faaliyetlerinin etkin yürütülmesine katkı sağlamaktadır.

Bu çalışmanın ortaya çıkmasında gösterdikleri özenli çalışma ve gayretleri nedeni ile Uşak Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü personeline, araştırma sürecinde işyeri bilgi formlarına titiz bir şekilde geri dönüş sağlayan tüm işverenlere ve emeği geçen herkese teşekkür ediyor, İşgücü Piyasası Araştırma Raporunun tüm taraflara faydalı olmasını diliyorum.

Funda KOCABIYIK
Uşak Valisi

ÖNSÖZ

Türkiye İş Kurumu (İŞKUR), ulusal istihdam politikasının oluşturulması, istihdamın korunması ve geliştirilmesi ile işsizliğin önlenmesi faaliyetlerinde rol alan işgücü piyasasının en önemli aktörlerinden biridir. Kurumumuz hem aktif hem de pasif istihdam politikaları doğrultusunda işgücü ve işverene yönelik birçok konuda hizmet sunmaktadır. Üstlendiği yasal yönetsel ve sosyal sorumluluğun bilinciyle faaliyetlerini özveriyle sürdüren İŞKUR, işgücü piyasası araştırmaları aracılığıyla birçok işverenle yüz yüze görüşerek işgücü taleplerini derlemektedir.

Günümüzde işgücü piyasası araştırmalarını önemli hale getiren faktörler; bölgesel, hatta il il farklılıkların belirlenmesi, yerel mekanizmalara işlerlik kazandırılması, kısa, orta ve uzun vadeye yönelik istihdam politikalarının oluşturulması ve uygulanan politikaların etkisinin incelenmesi biçiminde sıralanabilir. Bu analizler aynı zamanda bölgesel kalkınmanın da önemli bir parçasını oluşturur. Bu bağlamda işgücü piyasası analizleri; işgücü piyasasına yönelik verilerin dışında, bölgenin sosyo-ekonomik görünümünü ve bunların işgücü piyasası ile nasıl ilişkilendirileceği hakkında tahminler yapabilmeyi mümkün kılar.

Yerel işgücü piyasası araştırmaları; bölgesel farklılıkların izlenmesi, İl istihdam ve Mesleki Eğitim Kurulu gibi yerel yönetim mekanizmalarına işlerlik kazandırılması, yerel düzeyde işveren ve iş arayan eşleştirmelerinin sağlanması, orta vadede işverenler tarafından talep edilen becerilerin işsizlere kazandırılması ve uygulanan işgücü politikalarının etkilerinin izlenmesinde son derece önemli çalışmalardır.

Bu noktadan hareketle 2018 yılı Nisan-Mayıs aylarında, Türkiye genelinde İŞKUR ve Türkiye İstatistik Kurumu ile birlikte tespit edilen 10+ ve 20+ istihdamlı işyerlerinde İşgücü Piyasası

Araştırması gerçekleştirilmiştir. İlimizde bu kapsamda toplamda 386 işyeri ziyaret edilmiş, il düzeyinde çalışan sayısı, açık iş, temininde güçlük çekilen meslekler ile geçmiş ve gelecek dönem istihdam eğilimlerine dair bilgiler derlenmiştir.

Bu çerçevede, hazırlanan rapor 2018 yılı "Uşak İli İşgücü Piyasası Araştırması" hem işgücü arzına ilişkin eğilimler hakkında bazı değerlendirmeleri hem de İşgücü Piyasası ve İstatistik Dairesi Başkanlığımız sorumluluğunda ve Kurum personelimiz vasıtasıyla gerçekleştirilen talep araştırmasının sonuçlarına dair bilgileri kapsamaktadır.

Uşak İli İşgücü Piyasası Araştırmasının; ülkemize, ilimize ve ilgili tüm taraflara yararlı olmasını diler, bu çalışmaya fiilen katılım sağlayan başta İş ve Meslek Danışmanları olmak üzere tüm İl Müdürlüğümüz çalışanlarına özverili çalışmaları nedeniyle teşekkür ederim.

Emin GAHRAMAN
İl Müdür V.

İÇİNDEKİLER

TABLOLAR LİSTESİ viii
ŞEKİLLER LİSTESİ ix
YÖNETİCİ ÖZETİ 1
GİRİŞ 3
BİRİNCİ BÖLÜM 4
İŞGÜCÜ PİYASASI ARZ VERİLERİ 4
İŞKUR GÖSTERGELERİ 4
Açık İşler 4
İşe Yerleştirmeler 5
Kayıtlı İşsiz 7
Aktif İşgücü Programları 9
İşsizlik Ödeneği 13
İKİNCİ BÖLÜM 14
İŞGÜCÜ PİYASASI TALEP ARAŞTIRMASI SONUÇLARI 14
İŞYERLERİ VE MEVCUT İSTİHDAM 16
İşyeri verileri 16
Mevcut İstihdam 28
AÇIK İŞLER 30
TEMİNİNDE GÜÇLÜK ÇEKİLEN MESLEKLER 40
GELECEK DÖNEM İSTİHDAM EĞİLİMLERİ 45
SONUÇ 53

TABLOLAR LİSTESİ

Tablo 1: En Fazla Açık İşi Olan Meslekler (2017) 5
Tablo 2: Mesleklere Göre İşe Yerleştirme Sayıları (2017) 7
Tablo 3: Mesleki Eğitim Kursları ve Katılımcı Sayıları (2010-2017) 9
Tablo 4: Mesleki Eğitim Kurslarının Cinsiyete Göre Meslek Dağılımı 10
Tablo 5: İşbaşı Eğitim Programı ve Katılımcı Sayıları (2010-2017) 11
Tablo 6: İşbaşı Eğitim Programlarının Cinsiyete Göre Meslek Dağılımı 12
Tablo 7: Girişimcilik Eğitim Programı ve Katılımcı Sayıları (2010-2017) 12
Tablo 8: İşyerlerinin Sektörel Dağılımı 16
Tablo 9: Sektörlere Göre İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanma Oranları 26
Tablo 10: İŞKUR Hizmetlerinden Yararlananların Memnuniyet Durumu 27
Tablo 11: Sektörlere ve Cinsiyete Göre Çalışan Sayısı 28
Tablo 12: Meslek Grupları ve Cinsiyete Göre Çalışan Sayıları 29
Tablo 13: En Fazla Çalışanı Olan Meslekler 30
Tablo 14: Sektörlere Göre Açık İş Sayısı, Açık İş Oranı ve Açık İşi Olan İşyeri Oranı 31
Tablo 15: Cinsiyete Göre Açık İşlerde Talep Edilen Becerilerin Öncelik Sıralaması 36
Tablo 16: Meslek Gruplarına Göre Açık İş Sayısı ve Açık İş Oranı 36
Tablo 17: Meslek Gruplarına Göre Açık İşlerin Aranma Kanalları 37
Tablo 18: Açık İş Olan Mesleklerden İstenen Becerilerde Öncelik Sıralaması 38
Tablo 19: Cinsiyet Bazında En Çok Açık İş Olan Meslekler 39
Tablo 20: Sektörlere Göre Temininde Güçlük Çekilen Kişi Sayısı 41
Tablo 21: Mesleklere Göre TGÇM Dağılımı 42
Tablo 22: Mesleklere Göre TGÇM Nedenleri 44
Tablo 23: Çalışan Sayısı, Açık İş ve TGÇM Durumuna Göre En Fazla Talep Edilen Meslekler 45
Tablo 24: Sektörlere Göre İşverenlerin İstihdam Beklentileri 46
Tablo 25: Sektörlere Göre Net İstihdam Değişimi 47
Tablo 26: Meslek Gruplarına Göre Net İstihdam Değişimi 48
Tablo 27: En Fazla İstihdam Artışı/Azalışı Beklenen Meslekler 49

ŞEKİLLER LİSTESİ

Şekil 1: Yıllara Göre Açık İş Sayıları (2010-2017) 4
Şekil 2: Yıllara Göre İşe Yerleştirme Sayıları (2010-2017)..... 6
Şekil 3: Yıllar İtibariyle Cinsiyete Göre Kayıtlı İşsiz Sayısı..... 8
Şekil 4: Yıllar İtibariyle İşsizlik Ödeneği Hak Eden Sayısı (2010-2017) 13
Şekil 5: İşyerlerinin Yaşına Göre Dağılımı 17
Şekil 6: Sektörlere Göre Part-time Çalışanı Olan İşyerlerinin Oranı 18
Şekil 7: Kadınların Part-Time Çalışma Durumu..... 19
Şekil 8: Sektör Bazında İşyerlerinin Vardiyalı Çalışma Yapma Durumu 20
Şekil 9: Kadınların Vardiyalı Çalışma Durumu..... 21
Şekil 10: Sektörlere Göre İşyerlerinin İhracat Yapma Oranı 22
Şekil 11: Ar-Ge Çalışması Yapan İşyeri Durumu..... 23
Şekil 12: Gelecek Bir Yıl İçinde Yatırım Planlayan İşyeri Oranı (%) 24
Şekil 13: Gelecek Bir Yıl İçinde Planlanan Yatırım Oranı (%)..... 24
Şekil 14: Sektörlere Göre İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanma Oranları 25
Şekil 15: İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanmama Nedenleri..... 27
Şekil 16: Açık İşlerde Cinsiyet Tercihi..... 32
Şekil 17: Açık İşlerin Eğitim Düzeyine Göre Dağılımı 33
Şekil 18: Açık İşlerin Cinsiyet ve Eğitim Düzeyine Göre Dağılımı 33
Şekil 19: Açık İşlerde Engelli Çalıştırmak İstenmesi 34
Şekil 20: Açık İşlerin Arama Kanallarına Göre Dağılımı..... 35
Şekil 21: Temininde Güçlük Çekilen Kişilerin Meslek Gruplarına Göre Dağılımı 41
Şekil 22: TGÇM Nedenlerinin Dağılımı..... 43
Şekil 23: Engelli İstihdamını Arttırmak İçin Önerilerin Dağılımı..... 50
Şekil 24: Genç (15-24 yaş) Personel Seçiminde Aranan Kriterlerin Dağılımı 51
Şekil 25: Personel Seçiminde Kullanılan Değerlendirme Yöntemlerinin Dağılımı 52

YÖNETİCİ ÖZETİ

İşgücü piyasasını analiz etmek için arz ve talep verilerine ihtiyaç duyulmaktadır. İşgücü piyasasının arz tarafına ait veriler TÜİK ve İŞKUR'un idari kayıtları aracılığı ile yayınlanmaktadır. İşgücünün arz boyutunun ele alınmasında bir takım temel işgücü verileri bulunmaktadır. Ekonomik olarak aktif olan nüfusun, çalışabilir yaştaki nüfusa olan oranını ifade eden İşgücüne Katılma Oranı; çalışanların çalışabilir yaştaki nüfusa oranını ifade eden İstihdam Oranı ve toplam işsiz sayısının işgücüne oranını ifade eden İşsizlik Oranı işgücü arzına ilişkin temel eğilimleri barındırmaktadır.

İşgücü piyasasının talep yönüne ilişkin veriler ise işgücü piyasası araştırması kapsamında derlenmektedir. İşgücü piyasasının talep boyutunu analiz etmek gayesiyle hazırlanan bu raporda Uşak İli İşgücü Piyasası Araştırması sonuçlarına göre değerlendirilmiştir. Çalışma kapsamında veri derlenen işyeri sayısı 386'dır. Bu işyerleri 20 ve daha fazla çalışanı olan işyerleri olup il genelinde 16 sektörde tam sayım yapılmıştır. Uşak ilinde 20+ istihdamlı işyerleri için toplam çalışan sayısı 31 bin 155 olarak tespit edilmiştir. Cinsiyet bağlamında ele alındığında ise 24 bin 20 çalışan erkeklerden, 7 bin 135 çalışan ise kadınlardan oluşmaktadır. Erkeklerin yüzde 42,9'u, kadınların ise yüzde 61,7'si İmalat sektöründe istihdam edilmektedir.

Uşak ilinde en fazla çalışanı olan meslek grupları; Hizmet ve Satış Elemanları, Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılarıdır. Uşak ilinde açık iş oranı yüzde 2,3 olarak tespit edilmiştir. Türkiye genelinde ise açık iş oranı yüzde 2,6 olup, Uşak ili açık iş oranı bakımından 0,3'lük bir farkla Türkiye ortalamasının altındadır. Açık iş oranının en yüksek olduğu sektör ise yüzde 11,1 ile Gayrimenkul Faaliyetleridir. Uşak ilinde açık işlerin meslek gruplarına göre dağılımı incelendiğinde; en fazla açık işin Sanatkarlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar meslek grubunda olduğu tespit edilmiş olup bu gruptaki açık iş oranı yüzde 5,3'dür. Uşak ilinde en fazla açık işi olan meslek grubu; Sanatkarlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar, Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcıları, Nitelik Gerektirmeyen Mesleklerdir.

İl genelinde açık işlerin yüzde 76,2'si için işverenler herhangi bir eğitim düzeyi talep etmemektedir. Uşak ilinde temininde güçlük çekilen meslekler sektörlere göre incelendiğinde en fazla eleman temininde güçlük çekilen sektörün İmalat olduğu görülmektedir. Uşak ilinde temininde güçlük çekilen mesleklere bakıldığında ilk sırada Open End Makinesi Operatörü mesleğinin yer aldığı görülmektedir. Bu mesleği sırasıyla Et ve Et Ürünleri İşlemecisi ve Dokuma Makineleri Operatörü/Dokumacı meslekleri takip etmektedir.

Uşak ilinde teminde güçlük çekilme nedenlerine bakıldığında ilk sırada Bu Meslekte İşe Başvuru Yapılmaması yer almaktadır.

Türkiye genelinde işyerlerinin yüzde 20,4'ü istihdamın artacağı yönünde cevap verirken Uşak ilinde işverenlerin yüzde 25,2'si istihdamın artacağını öngörmüştür. Başka bir ifadeyle bu oran Türkiye geneliyle benzerlik göstermektedir. Öte yandan istihdamın azalacağını düşünen işveren oranı, ülke genelinde 2,5 olarak öngörülürken Uşak ilinde ise ülke genelinden yüksek yüzde 4,3 olarak öngörülmüştür.

GİRİŞ

Bu çalışma Uşak işgücü piyasasının gerek arz gerekse talep yönü ile mevucut durumunu ortaya koyarak piyasanın olumlu ve olumsuz yanlarını sergilemektedir. Bu kapsamda işgücü piyasası ile kararların alınması ve uygulamaya konulacak faaliyet ve projelerin etkinliğinin artırılması noktasında araştırma sonuçlarının göz önüne alınması oldukça önemlidir.

Uşak İşgücü Piyasası Araştırması Sonuç Raporu; il düzeyinde politika yapıcılarına ve karar alıcılara kaynak sağlamada büyük katkılar sağlayacak olan önemli bir çalışmadır. İşgücü piyasasının en önemli aktörleri olan işgücü ve işverenlerin piyasaya sundukları emeği ve piyasadan beklentilerini iyi analiz ederek niteliklerini ortaya koymak politika üretmeden önceki ilk adımı oluşturmaktadır. Daha sonra ise bu analizler neticesinde arz talep dengesini iyi kurmak ve işgücü politikalarını bu dengeyi sağlayacak şekilde bir zemini tesis etmek , istihdam ve işsizlik sorunlarıyla mücadele eden her bir kurum/kuruluşun gayesini oluşturmaktadır.

İşgücü Piyasası Araştırmaları sadece İŞKUR'a değil, Türkiye'de işgücü piyasasının paydaşı olan tüm kurum ve kuruluşlara önemli katkılar sağlamaktadır. İŞKUR, işgücü piyasasında aktif ve pasif istihdam politikalarında söz sahibi bir Kamu İstihdam Kurumu olarak İşgücü Piyasası Bilgi Formları aracılığıyla ve işverenlerle yüz yüze görüşme yöntemiyle İşgücü Piyasası Araştırmalarını gerçekleştirmektedir. Bu araştırma sonucunda Türkiye'de işgücü piyasasının talep boyutuna ilişkin en kapsamlı veri üreten kurum İŞKUR'dur.

İşgücü piyasası talep verilerinin elde edilmesine yönelik çalışmalar Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlükleri tarafından 2007 yılından itibaren yıllık bazda periyodik olarak sürdürülmektedir. Yapılan bu araştırmalar kapsamında 2018 yılı için Uşak ilinde 2 Nisan-11 Mayıs 2018 tarihleri arasında saha çalışması gerçekleştirilmiş olup, araştırma neticesinde işgücü piyasasının arz ve talep boyutunu ele alan İşgücü Piyasası Araştırma Raporu hazırlanmıştır.

Bu raporda, İşgücü Araştırması sonuçları analiz edilerek Uşak ilinin işgücü piyasasının talep yapısı ortaya konulmaktadır.

BİRİNCİ BÖLÜM

İŞGÜCÜ PİYASASI ARZ VERİLERİ

İŞKUR GÖSTERGELERİ

İŞKUR göstergeleri, Kurumun idari kayıtlarından oluşmakta olup İŞKUR'un hedef kitlelerine sunmuş olduğu hizmetlerinin verilerinden hareketle istatistik alt yapısında derlediği rakamları içermektedir. Kurumun hizmetlerinden yararlanmak için Kuruma kayıt yaptıran kişilerin yaş, cinsiyet, sosyal durum, eğitim durumu, sektör ve meslek bilgisi bağlamında oldukça detaylı bilgilere ulaşılabilmektedir.

Açık İşler

Açık iş; işverenlerin ihityaç duyduğu işgücünü karşılamak amacıyla Kuruma bildirdikleri işgücü talepleridir. İşverenler taleplerini Kuruma bizzat gelerek verebilecekleri gibi online olarak da ihitiyaç duyduğu nitelikteki işgücünü Kurumdan talep edebilmektedirler.

Şekil 1: Yıllara Göre Açık İş Sayıları (2010-2017)

Kaynak: İŞKUR

2010 yılında bin 536 kişilik işgücü talebi alınmışken bu sayı 2017 yılına gelindiğinde 20 bin 887 kişiye yükselmiştir. Açık iş sayıları yıllar içerisinde dalgalı bir seyir izlemiştir. 2011 yılından itibaren 2013 yılına kadar artış eğilimi göstermiştir. 2013 yılında ki açık iş sayısı bir önceki yıla göre yüzde 237,5 oranında artmıştır. 2017 yılı itibariyle alınan açık işler zirveyi görmüş ve bir önceki yıla göre yaklaşık yüzde 51,3 oranında artış göstermiştir. Açık işler sektör bazında incelendiğinde ise İŞKUR'un 2013 yılına kadar özel sektör açık işleri üzerindeki etkinliğini

önemli ölçüde arttırdığı görülmektedir.2014 yılında bir önceki döneme göre yüzde 31,1 azalış gözlenirken 2015 yılı itibariyle ise tekrar bir artış gözlenmektedir.

Tablo 1: En Fazla Açık İş Olan Mesleklere (2017)

Meslek	Açık İş Sayısı
Ayakçı (Tekstil)	5.617
Beden İşçisi (Genel)	4.271
Müşteri Hizmetleri Görevlisi/Asistanı	912
Seyahat Servis Elemanı (Host/Hostes/Otobüs-Tren)	797
Reyon Görevlisi	793
Et ve Et Ürünleri İşlemecisi	770
Seramik İmal İşçisi	569
Deri İşçisi	498
Satış Danışmanı / Uzmanı	345
Çağrı Merkezi Müşteri Temsilcisi	320

Kaynak: İŞKUR

Uşak ilinde 2017 yılında 20 bin 887 kişilik açık iş, işverenler tarafından İŞKUR'a iletilmiştir. Bu sayının içinde, ilk sırada 5 bin 617 açık iş ile Ayakçı (Tekstil) mesleği bulunmaktadır. Bu sayı toplam açık iş sayısının yüzde 26,9' unu oluşturmaktadır. Bu mesleği Beden İşçisi (Genel) ve Müşteri Hizmetleri Görevlisi/Asistanı meslekleri takip etmektedir.

İşe Yerleştirmeler

İŞKUR özellikle son yıllarda performansını önemli ölçüde artırarak 2017 yılında Türkiye genelinde yıllık bazda 2 milyon 691 bin açık işi işgücü piyasasından toplamıştır. Şekil 2'den de görüleceği üzere bu artan performans İŞKUR işe yerleştirme hizmetlerine doğrudan yansımaktadır.

Şekil 2: Yıllara Göre İşe Yerleştirme Sayıları (2010-2017)

Kaynak: İŞKUR

2010 yılındaki işe yerleştirme sayısı bin 45 olan Uşak ilinde işe yerleştirilenlerin 651'i erkeklerden, geri kalan 394'ü ise kadınlardan oluşmaktadır. Bu rakamlar 2013 yılına kadar istikrarlı bir artış seyrederken 2014 yılında bir düşüş gözlenmiştir. 2015 yılı itibariyle tekrar artış gözlenirken 2017 yılında 10 bin 323 kişi İŞKUR tarafından işe yerleştirilmiştir. 2017 yılında işe yerleşenlerin yaklaşık yüzde 37,1'i kadınlardan oluşmuştur. 2017 yılında, bir önceki yıla göre kadın işe yerleştirmede yaklaşık 1,6 katına, toplam işe yerleştirmede ise 1,5 üzerinde artış göstermiştir.

İŞKUR'un; piyasayı yakından takip ederek il özelinde piyasanın sahip olduğu tüm değişkenleri göz önünde bulundurup işverenlerin işgücü ihtiyaçlarını zamanında karşılaması en temel fonskiyonları arasında yer almaktadır.

Tablo 2: Mesleklere Göre İşe Yerleştirme Sayıları (2017)

Meslekler	Erkek	Kadın	Genel Toplam
Ayakçı (Tekstil)	1.753	1.269	3.022
Beden İşçisi (Genel)	1.160	600	1.760
Seyahat Servis Elemanı (Host/Hostes/Otobüs-Tren)	680	52	732
Et ve Et Ürünleri İşlemecisi	481	195	676
Müşteri Hizmetleri Görevlisi/Asistanı	268	309	577
Reyon Görevlisi	246	169	415
Çağrı Merkezi Müşteri Temsilcisi	128	155	283
Deri İşçisi	229	32	261
Seramik İmal İşçisi	200	7	207
Güvenlik Görevlisi	148	50	198

Kaynak: İŞKUR

Uşak ilinde 3 bin 22 kişi işe yerleştirme ile Ayakçı (Tekstil) mesleği ilk sırada yer almaktadır. Bu sayı toplam işe yerleştirme sayısının yüzde 29,2'sini oluşturmaktadır. Bu mesleği Beden İşçisi (Genel) ve Seyahat Servis Elemanı (Host/Hostes/Otobüs-Tren) meslekleri takip etmektedir. Kadınlar ve erkekler en çok Ayakçı (Tekstil) ve Beden İşçisi (Genel) mesleklerinde işe yerleştirilmiştir.

Kayıtlı İşsiz

Kayıtlı İşsiz; Hali hazırda herhangi bir gelir getirici işte çalışmayıp Kurumumuza iş arama maksadı ile başvuran kişilerdir.

Kurumumuz ilgili mevzuat gereğince kayıtlı iş arayanlarına en az bir yıl süre ile hizmet vermekle yükümlü olmakta olup, iş arayanlar İŞKUR sistemi üzerinde durumlarını güncelleyerek iş aramaya devam ettikleri sürece İŞKUR hizmetlerinden herhangi bir süre kısıtı olmadan yararlanabilmektedirler.

Bir yıl kesintisiz olarak İŞKUR sistemi ya da ofisleri kullanmadığı tespit edilen kayıtlar sistem tarafından pasife alınmaktadır. Ayrıca İş arayanlar kayıtlarını istedikleri zaman pasife alarak İŞKUR'un hizmetlerinden yararlanmayı sonlandırabileceklerdir.

Şekil 3: Yıllar İtibariyle Cinsiyete Göre Kayıtlı İşsiz Sayısı

Kaynak: İŞKUR

2010 yılında Uşak ilinde İŞKUR'a kayıtlı 11 bin 31 işsiz bulunmaktadır. Kayıtların 7 bin 562'si erkek, 3 bin 469'u ise kadınlardan oluşmaktadır. 2017 yılında ise toplam 11 bin 555 kişi işsiz olarak kayıtlarda yerini almıştır. Yıllar itibariyle toplam kayıtlı işsiz sayısında artış eğilimi dikkati çekmektedir. 2015 yılındaki düşüşün nedeni ise 2015 yılı içinde kayıtlı işsiz sorgulamalarında SGK kayıtlarının baz alınması yöntemine geçilmesidir. Bu gelişme, sayesinde İŞKUR olarak işsizlerin işgücündeki durumlarını anlık olarak takip edilebilme imkanına erişmiştir.

Yıllar itibariyle kadın ve erkek dağılımları incelendiğinde dikkati çeken nokta kadınların kayıtlı işsiz olarak İŞKUR kayıtlarındaki önemli artışıdır. 2010 yılında Uşak'de 3 bin 469 kayıtlı işsiz kadın bulunmakta iken bu sayı 2017 yılında önemli ölçüde artarak 6 bin 350'e yükselmiştir. Bu artışta İŞKUR'un sunmuş olduğu hizmetleri hem nitelik hem de nicelik olarak iyileştirmesi çok önemli bir faktördür.

Uşak ilinde mesleklere göre kayıtlı işsiz sayıları incelendiğinde en fazla kayıtlı işsizin olduğu İlk 10 meslek içerisinde ilk sırada Beden İşçisi (Genel) mesleği yer almakta olup bu meslekte Uşak ilinde Kuruma kayıtlı 2 bin 254 işsiz bulunmaktadır. Bu rakam Uşak ilindeki toplam kayıtlı işsiz sayısının yüzde 19,5'ini oluşturmaktadır. Bu mesleği Satış Danışmanı/Uzmanı ve Büro Memuru

(Genel) meslekleri takip etmiştir. Kadın kayıtlı işsizlerde de aynı durum söz konusudur. Kadınlarda en çok Beden İşçisi, Beden İşçisi (Temizlik) ve Satış Danışmanı/Uzmanı gibi mesleklerin yanı sıra Büro Memuru (Genel), Çaycı ve Sekreter gibi mesleklerde de kayıtlı işsiz bulunmaktadır.

Aktif İşgücü Programları

İŞKUR, aktif işgücü piyasası programları aracılığıyla istihdamın korunmasına ve artırılmasına, işsizlerin mesleki niteliklerinin geliştirilmesine, işsizliğin azaltılmasına ve özel politika gerektiren kişi ve grupların işgücü piyasasına kazandırılmasına yardımcı olmakta ve işsizlikten istihdama geçişi kolaylaştırmaya çalışmaktadır. Aktif işgücü piyasası programları içerisinde bulunan mesleki eğitim kursları, işbaşı eğitim programları ve girişimcilik eğitim programları ile işgücüne nitelik kazandırmaktadır.

Tablo 3: Mesleki Eğitim Kursları ve Katılımcı Sayıları (2010-2017)

Yıllar	Kurs	Kadın	Erkek	Toplam
2010	80	930	759	1.689
2011	71	820	459	1.279
2012	82	1.018	692	1.710
2013	39	519	308	827
2014	54	615	512	1.127
2015	70	1.065	385	1.450
2016	44	516	383	899
2017	28	422	174	596

Kaynak: İŞKUR

Mesleki eğitim kursları özellikle İşbaşı Eğitim Programlarının daha ön plana çıkmasından sonra azalma eğilimi içerisine girmiştir. 2017 yılında ise düzenlenen 28 mesleki eğitim kursuna 596 kursiyer katılmıştır. Katılan kursiyerlerin 174'ü erkek, 422'si kadınlardan oluşmaktadır.

Mesleki eğitim kursları; yeni bir meslek kazandırılması veya var olan mesleki becerilerin geliştirilmesi suretiyle bireylerin istihdam edilebilirliğini arttırmaya yönelik programlardır. Bu kapsamda düzenlenecek kursların beceri eksikliği olan kitlelere ulaşması büyük önem taşımaktadır. Cinsiyet bazında kursa katılan bireyler incelendiğinde kadın katılımcıların daha fazla olduğu görülmektedir. Kadınların eğitim seviyesi arttıkça işgücüne katılımlarının arttığı gerçeği düşünüldüğünde mesleki eğitim kursları ile kadınların beceri seviyeleri arttırılarak işgücü piyasasına girişleri ve istihdam edilebilirlikleri kolaylaştırılmaktadır. 2017 yılında

kursiyerlerin yüzde 70,8'inin kadınlardan oluştuğu görülmektedir. Bu bilgiler ışığında katılımcıların cinsiyet dağılımı incelendiğinde kadınların yüksek oranda olması hedef kitlenin doğru belirlendiğini göstermektedir.

Tablo 4: Mesleki Eğitim Kurslarının Cinsiyete Göre Meslek Dağılımı

Toplam	Erkek	Kadın
Müşteri Hizmetleri Görevlisi/Asistanı	Müşteri Hizmetleri Görevlisi/Asistanı	Müşteri Hizmetleri Görevlisi/Asistanı
Halı Dokuyucu (El Tezgahı)	Deri Ayakçı	Halı Dokuyucu (El Tezgahı)
Süt Sığırı Yetiştiricisi	Meyve Ağaçları Budamacısı	Süt Sığırı Yetiştiricisi
Örtü Altı Sebze Yetiştiricisi	Süt Sığırı Yetiştiricisi	Örtü Altı Sebze Yetiştiricisi
Aşçı Yamağı (Çırağı)	Çoban/Sürü Yönetim Elemanı (Büyükbaş Hayvan)	Aşçı Yamağı (Çırağı)
Çoban/Sürü Yönetim Elemanı (Büyükbaş Hayvan)	Çoban/Sürü Yönetim Elemanı (Küçükbaş Hayvan)	Plastik Çamur ve Alçı Şekillendirme İşçisi
Deri Ayakçı	Arıcı	Tıbbi ve Aromatik Bitkiler Yetiştiricisi
Meyve Ağaçları Budamacısı	Sığır Yetiştiricisi	Düz Dikiş Makineci
Plastik Çamur ve Alçı Şekillendirme İşçisi		Arıcı
Tıbbi ve Aromatik Bitkiler Yetiştiricisi		Kilim Dokuyucu (El Tezgahı)

Kaynak: İŞKUR

2017 yılında kursiyerler en fazla Müşteri Hizmetleri Görevlisi/Asistanı, Halı Dokuyucu (El Tezgahı) ve Süt Sığırı Yetiştiricisi mesleklerinde düzenlenen kurslara katılmıştır. Kadın kursiyerler de en fazla Müşteri Hizmetleri Görevlisi/Asistanı, Halı Dokuyucu (El Tezgahı) ve Süt Sığırı Yetiştiricisi mesleklerindeki kurslara katılmıştır. Erkek kursiyerler ise en fazla Müşteri Hizmetleri Görevlisi/Asistanı, Deri Ayakçı ve Meyve Ağaçları Budamacısı mesleklerinde düzenlenen kurslara katılmıştır.

Tablo 5: İşbaşı Eğitim Programı ve Katılımcı Sayıları (2010-2017)

Yıllar	Kurs	Kadın	Erkek	Toplam
2010	47	54	68	122
2011	99	60	126	186
2012	114	115	171	286
2013	274	372	259	631
2014	649	674	550	1.224
2015	1.009	1.176	862	2.038
2016	604	659	632	1.291
2017	752	1.143	856	1.999

Kaynak: İŞKUR

İşsizliğin en önemli nedenlerinden biri işsizlerin gerekli mesleki bilgi ve beceriye sahip olmamasının yanında yeterli iş tecrübesinin de bulunmamasıdır. İşbaşı eğitim programının temel gayesi mesleki deneyimi veya iş tecrübesi olmayan kişilere mesleki deneyim ve iş tecrübesi kazandırılarak bu kişilerin istihdam edilebilirliklerinin arttırılmasıdır. Bir diğer gaye ise nitelikli işgücü temin etmekte zorlanan işverenlere işe alacakları kişileri işyerinde belli bir süre gözlemleyerek ve eğitim vererek kişiler hakkında ayrıntılı bilgi sahibi olma ve işe alma konusunda isabetli bir karar verme imkânı sunmaktır.

Genel itibariyle işbaşı eğitim programlarının sayısı artış eğilimi içerisindedir. İşverenler tarafından oldukça rağbet gösterilen işbaşı eğitim programları, katılımcılar açısından da pratik eğitim almaları ve işyerinde tecrübe kazanarak sonrasında daha kolay iş bulmaları açısından önemli bir aktif işgücü programı olarak değerlendirilmektedir. 2017 yılında düzenlenen toplam kurs sayısı 2016 yılına göre yüzde 24,5 oranında artmıştır. Bu durum İŞKUR'un kurslarının daha çok kişiye beceri kazandırdığını ve işgücü piyasasınında etkinliğini arttırdığını göstermektedir.

2017 yılında 752 program düzenlenmiş olup toplam bin 999 kişi programa katılmıştır. Katılımcıların yüzde 57,2'i kadınlardan yüzde 42,8'i erkeklerden oluşmaktadır. 2017 yılı verilerine göre işbaşı eğitim programlarından yararlanan kişi sayısı bir önceki yıl verilerine kıyasla yüzde 54,8 oranında artış göstermiştir.

Tablo 6: İşbaşı Eğitim Programlarının Cinsiyete Göre Meslek Dağılımı

Toplam	Erkek	Kadın
Müşteri Hizmetleri Görevlisi/Asistanı	Müşteri Hizmetleri Görevlisi/Asistanı	Müşteri Hizmetleri Görevlisi/Asistanı
Dokuma Makineleri Operatörü / Dokumacı	Dokuma Makineleri Operatörü / Dokumacı	Dokuma Makineleri Operatörü / Dokumacı
Konfeksiyon İşçisi	Open End Makinesi Operatörü	Konfeksiyon İşçisi
Satış Elemanı (Perakende)	Satış Elemanı (Perakende)	Dikiş Makinesi Operatörü-Kumaş
Open End Makinesi Operatörü	Baskı Operatörü - Tekstil	Satış Elemanı (Perakende)
Dikiş Makinesi Operatörü-Kumaş	Tekstüre İplik Üretim Makinesi Operatörü	Büro Memuru (Genel)
Büro Memuru (Genel)	Garson (Servis Elemanı)	Satış Danışmanı / Uzmanı
Satış Danışmanı / Uzmanı	Ön Muhasebeci	Ön Muhasebeci
Ön Muhasebeci	Satış Danışmanı / Uzmanı	Elyaf Değerlendirici
Garson (Servis Elemanı)	Büro Memuru (Genel)	Open End Makinesi Operatörü

Kaynak: İŞKUR

2017 yılında en fazla katılımcı ile Müşteri Hizmetleri Görevlisi/Asistanı, Dokuma Makineleri Operatörü / Dokumacı ve Konfeksiyon İşçisi mesleklerinde işbaşı eğitim programı düzenlenmiştir. Kadın katılımcılar ile de en fazla Müşteri Hizmetleri Görevlisi/Asistanı, Dokuma Makineleri Operatörü / Dokumacı ve Konfeksiyon İşçisi mesleğinde program düzenlenmiştir. Erkek katılımcılar ile ise en fazla Müşteri Hizmetleri Görevlisi/Asistanı, Dokuma Makineleri Operatörü / Dokumacı ve Open End Makinesi Operatörü mesleklerinde program düzenlenmiştir.

Tablo 7: Girişimcilik Eğitim Programı ve Katılımcı Sayıları (2010-2017)

Yıllar	Kurs	Kadın	Erkek	Toplam
2010	2	21	29	50
2011	10	93	153	246
2012	8	123	99	222
2013	12	187	187	374
2014	13	172	153	325
2015	14	221	172	393
2016	16	233	179	412
2017	25	336	338	674

Kaynak: İŞKUR

Girişimcilik Eğitim Programları, istihdamın korunması, artırılması, geliştirilmesi ve işsizliğin azaltılması hedefleri çerçevesinde işsizlere kendi işlerini kurma imkânı sunarak hem işsiz olan bireyleri işsizlikten kurtarmayı hem de bireylere ilave istihdam imkânı oluşturmayı

hedeflemektedir. 2017 yılında 25 tane girişimcilik eğitim programı düzenlenmiştir. 2017 yılında düzenlenen girişimcilik eğitim programı 2016 yılına göre yüzde 56 daha fazladır. Programa 2017 yılında 336'sı kadın, 338'i erkek olmak üzere toplam 674 kişi katılmıştır.

İşsizlik Ödeneği

İşsizlik sigortası, kişinin bir işyerinde çalışırken; çalışma istek, yetenek, sağlık ve yeterliliğinde olmasına rağmen, kendi istek ve kusuru dışında işini kaybetmesi halinde uğradıkları gelir kayıplarını kısmen de olsa karşılayabilmek için, sigortacılık tekniği ile faaliyet gösteren sigorta koludur.

Şekil 4: Yıllar İtibariyle İşsizlik Ödeneği Hak Eden Sayısı (2010-2017)

Kaynak: İŞKUR

Uşak ilinde 2017 yılında yüzde 31,9'u kadın olmak üzere 3 bin 819 kişi işsizlik ödeneği almaya hak kazanmıştır. İşsizlik ödeneğini hak edenlerin sayısı ise 2017 yılında 2016 yılına göre yüzde 15,6 oranında azalış göstermiştir.

İKİNCİ BÖLÜM

İŞGÜCÜ PİYASASI TALEP ARAŞTIRMASI SONUÇLARI

İşgücü piyasasında arz ve talep dengesinin dinamiklerini görmek adına işgücü piyasasındaki gelişmeleri takip etmek oldukça önemlidir. İşgücü piyasasında işgücü arzı ve talebinin niteliklerini ortaya çıkarmak ise söz konusu etkin işleyişin ön şartı olarak kabul edilmektedir. İşgücü arzında görülen fazlalıklara rağmen hala belirli alanlarda işgücü sıkıntısı çekilmekte, nitelik uyumsuzluğu sonucu işsizlik azalış eğilimine girememektedir. Bu sorun da gelişmiş ülkelerin dahi işgücü piyasasında en çok sıkıntı çektiği konuların başında gelmektedir.

İşgücü piyasasında eşleştirme hizmetlerinde yaşanan bu tür sıkıntıları bertaraf edebilmek için işgücünün istihdam edilebilirliğini arttırmak odak nokta olarak ortaya çıkmasına rağmen ilk önce işgücü piyasasının gerçek ihtiyaçlarını tespit etmek önemlidir. Bunun sebebi işgücü piyasasının ihtiyacı olmamasına rağmen söz konusu alanda işgücü yetiştirilmesi gibi etkin olmayan faaliyetlerde bulunmanın oluşturduğu etkinlik problemi olarak söylenebilir. Belirli bir alanda işgücü ihtiyacı var mı? İhtiyaç varsa kaç kişilik açık iş mevcut? Hangi beceriler aranmakta? Bir mesleğin temininde güçlük çekiliyorsa bunun sebebi işe başvuru yapılmaması mı, gerekli niteliğe sahip olunamadığından mı ya da ücret ve çalışma koşulları beğenilmediği için mi? Bu soruların cevaplarına ulaşmak, etkin bir eşleştirme hizmeti için zaruri görünmektedir. Bu sebeple işgücü piyasasının talep boyutunun ele alınıp, Kurum politikalarına yön vermesi için çok ciddi çalışmalar yapılmaktadır. İşgücü piyasasının arz yönünü ele alan ve istatistiklerini yayımlayan Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK), bu çalışmalarını Sürekli Hane halkı İşgücü Anketleri aracılığıyla gerçekleştirmektedir. Talep tarafına ilişkin ise İŞKUR'un İşgücü Piyasası Araştırmaları bu alandaki boşluğu kapatmaya yöneliktir. Bu bağlamda işgücü piyasasının seyrini izlemek, değerlendirmek ve beklentileri açığa çıkarmak gayesiyle İşgücü Piyasası Araştırması yapılmaktadır.

Türkiye İş Kurumuna verilen görevlere istinaden işgücü piyasası ihtiyaçlarının tespit edilmesi gayesiyle Türkiye İş Kurumunca 2007 yılından beri İşgücü Piyasası Araştırmaları (İPA) periyodik olarak sürdürülmektedir. Değişik yöntemler kullanılarak 2007'den beri devam ettirilen araştırmalar 2009 yılından itibaren yılda iki defa yapılmaya başlanmıştır. İşgücü piyasası araştırmaları 2011 yılı ikinci yarısından itibaren TÜİK işbirliğiyle devam etmektedir.

Bu çalışmaların temel amaçları, işgücü piyasası ile ilgili periyodik bilgi elde etmek, işgücü piyasasında mevcut ve gelecek dönemde meydana gelen veya gelmesi beklenen mesleki değişim ve gelişmeleri izlemek, işgücü piyasasının talep yapısını ortaya koymak ve bu sonuçlar üzerinden aktif istihdam politikalarına veri kaynağı teşkil etmek şeklindedir. Bu çalışmanın önemli amaçlarından biride İŞKUR dışında diğer kurum ve kuruluşların işgücü talebi hakkında bilgi ihtiyacını karşılamaktır. Bu çalışma yerel istihdam politikalarına yön verecek yegane kaynaktır.

Türkiye İş Kurumu, 2018 Yılı İşgücü Piyasası Araştırması kapsamında 2 Nisan - 11 Mayıs 2018 tarihleri arasında Türkiye genelinde 89 bin 324 işyeri ziyaret edilerek yüze görüşme yöntemiyle veri derlenmiştir. TÜİK İşyeri Kayıtları Sistemi altlık kullanılarak Avrupa Topluluğu Ekonomik Faaliyetlerin İstatistiki Sınıflaması (NACE) Rev. 2 sınıflandırmasına göre Tarım, Kamu Yönetimi ve Savunma; Zorunlu Sosyal Güvenlik, Hane Halklarının İşverenler Olarak Faaliyetleri ile Uluslararası Örgütler ve Temsilciliklerinin Faaliyetleri dışındaki 17 alt sektörde yer alan ve 20 ve daha fazla çalışanı olan işyerleri için 77 ilde tamsayım, 4 ilde (Ankara, İstanbul, İzmir, Bursa) örneklem yöntemiyle çalışılmıştır. 2-9 ile 10-19 arası çalışanı olan işyerlerinde ise Türkiye geneli sonuç alabilmek için örneklem yöntemiyle sahaya çıkılmıştır. Bu tabakalarda il düzeyinde bir sonuç elde edilmemiştir.

İşyerleri ile Kurum personeli tarafından yüz yüze görüşme yöntemiyle gerçekleştirilen "İl İşgücü Piyasası Araştırması İşyeri Bilgi Formu" kapsamında,

- Temel işyeri bilgileri
- Mevcut istihdam bilgileri (Cinsiyet, Meslek)
- Açık iş (Meslek, Talep Edilen Eğitim ve Beceri düzeyleri, Arama Kanalı, Cinsiyet, Arama Süresi)
- Temininde güçlük çekilen meslekler (Meslek, Güçlük Çekme Nedeni)
- 30 Nisan 2019 tarihleri itibariyle artış/azalış olacağı düşünülen mesleklere ilişkin sorular sorulmuştur.

İŞYERLERİ VE MEVCUT İSTİHDAM

İşyerleri ve Mevcut İstihdam bölümünde Uşak ilinde gerçekleştirilen işgücü piyasası araştırması kapsamında bulunan işyerleri ile işyerlerinde çalışanlar üzerinde durulmaya çalışılacaktır. İşyerlerinin kuruluş yılı, İŞKUR hizmetlerinden yararlanma durumu ve hangi tür hizmetlerden yararlandığı, işyerlerinin vardiyalı çalışma yapma durumları, ihracat yapıp yapmama durumları ile part-time çalışanının bulunup bulunmadığı durumlarına ilişkin toplanan bilgilere yer verilecektir. Çalışma kapsamında Uşak ilinde 386 işyeri için veri derlenmiştir. Bu işyerlerinde 31 bin 155 çalışan tespit edilmiştir.

İşyeri verileri

Araştırma kapsamında Uşak ilinde 20 ve daha fazla çalışanı olan işyerleri için veri üretilmiştir. Tablo 8'de Uşak ilinde araştırma kapsamında olan işyerlerinin sektörel dağılımı incelenecektir.

Tablo 8: İşyerlerinin Sektörel Dağılımı

Sektörler	İşveren Sayısı
İmalat	181
Toptan ve Perakende Ticaret	66
İnşaat	38
İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri	23
Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri	18
Ulaştırma ve Depolama	13
Mesleki, Bilimsel ve Teknik Faaliyetler	10
Eğitim	10
Su Temini; Kanalizasyon, Atık Yönetimi ve İyileştirme Faaliyetleri	6
İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri	6
Madencilik ve Taş Ocakçılığı	5
Diğer Hizmet Faaliyetleri	3
Elektrik, Gaz, Buhar ve İklimlendirme Üretimi ve Dağıtımı	2
Gayrimenkul Faaliyetleri	2
Kültür, Sanat Eğlence, Dinlence ve Spor	1
Finans ve Sigorta Faaliyetleri	1
Genel Toplam	**386**

Kaynak: İPA 2018

Uşak ilinde İmalat sektörünün önemi, İşgücü Piyasası Araştırmalarında da ortaya çıkmıştır. Uşak ilindeki çalışma kapsamına giren işyerlerinin yüzde 46,9'u İmalat sektöründe yer almaktadır. Türkiye geneli ile kıyaslama yapılacak olursa; Türkiye genelinde 20 ve daha fazla istihdamlı işyerleri içerisinde İmalat sektöründe bulunan işyerlerinin ağırlığı yüzde 29,1'dir. Bu

durumda Uşak ilinde İmalat sektöründe bulunan işyerlerinin toplam işyerleri içindeki ağırlığı Türkiye ortalamasının üzerinde bulunmaktadır. İmalat sektöründen sonra en fazla işyeri Toptan ve Perakende Ticaret sektöründe faaliyet göstermektedir. Araştırma kapsamında il genelinde yer alan işyerlerinin yüzde 17,1'i bu sektörde bulunmaktadır. Bu sektörde yüzde 18,4 olan Türkiye ortalamasının altında bir oran olarak gerçekleşmiştir. Uşak ilinde 20 ve daha fazla kişi istihdam eden işyerlerinin yarısından fazlası İmalat ile Toptan Perakende Ticaret sektöründe faaliyet göstermektedir.

En az işyeri ise Kültür, Sanat Eğlence, Dinlence ile Finans ve Sigorta Faaliyetleri sektörlerinde 1'er tane ile bulunmaktadır. Ancak bu tablo incelenirken Uşak ili düzeyinde 20 ve daha fazla istihdamı olan işyerleri araştırma kapsamına dahil olduğu göz önünde bulundurulmalıdır.

Şekil 5: İşyerlerinin Yaşına Göre Dağılımı

Kaynak: İPA 2018

Şekil 5'te görüldüğü üzere Uşak ilinde araştırma kapsamında yer alan işyerlerinin yüzde 20,1'i 5-9 yaş arasındaki işyerlerinden oluşmaktadır. 0-4 yaş arasında olan işyerlerinin ağırlığı ise yüzde 20,9'dur. İşyerlerinin yüzde 41'i 0-9 yaş aralığındadır. İşyerlerinin yüzde 29,6'sı ise 20 ve daha fazla yıldır faaliyet göstermektedir. Uşak ilinde araştırma kapsamındaki yaklaşık her 2 işyerinden 1 tanesinin kuruluşu 10 yıl olmamıştır.

Şekil 6: Sektörlere Göre Part-time Çalışanı Olan İşyerlerinin Oranı

Kaynak: İPA 2018

Uşak ilinde Finans ve Sigorta Faaliyetleri sektöründe yer alan işyerlerinin tamamında part-time çalışan bulunmaktadır. İlgili sektörde araştırma kapsamında yalnızca bir işyeri değerlendirilmiştir. Uşak ili genelinde part-time çalışması olan işyerleri oranı yüzde 16'ı olarak gerçekleşmiştir. Finans ve Sigorta Faaliyetleri sektörünün Türkiye genelinde oranı ise yüzde 17,6'dır. Uşak ilinde ikinci sırada Konaklama ve Yiyecek Hizmetleri sektörü yer almıştır. Bu sektörde işyerlerinin yüzde 64,7'sinde part-time çalışanı bulunmaktadır Üçüncü sırada ise yüzde 60 ile eğitim sektörü yer almıştır. Bu sektörlerde bulunan işyerlerinde part-time çalışan olmasının sebebi bu alanların part-time çalışmaya uygun olmasıdır. Zira İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri sektöründe işgücü, part-time çalışma yapma eğiliminde yüzde 4,6 ile daha az bulunmaktadır.

Part-time çalışma bir esnek çalışma şekli olup işgücü piyasasında kadınlar tarafından oldukça talep edilmektedir. Gerek ailevi yükümlülükler gerekse işgücü piyasasında işverenlerin kadın emeğinden sürekli olarak faydalanabilme yönündeki olumsuz algısı kadınları, part-time şeklinde istihdam biçimlerine yönlendirmektedir.

Şekil 7'de part-time çalışma yapılan ve yapılmayan işyerlerindeki kadın çalışanların oranları bulunmaktadır.

Şekil 7: Kadınların Part-Time Çalışma Durumu

Kaynak: İPA 2018

Türkiye genelinde 20+ istihdamlı işyerlerinde çalışanların yüzde 26,7'sini kadınlar oluşturmaktayken Uşak ilinde bu oran yüzde 22,9 olarak gerçekleşmiştir. Part-time çalışma yapma durumlarına göre Uşak ili verileri incelendiğinde ise bu esnek çalışma şeklini kullanan işyerlerinde çalışanların içinde kadınların oranı yüzde 41,6 iken bu çalışma şeklini kullanmayan işyerlerindeki kadın çalışanların oranı yüzde 20,9 olarak tespit edilmiştir. Türkiye geneli verileri incelendiğinde part-time çalışma yapan işyerlerinde kadın çalışanların oranı yüzde 33 iken bu oran part-time çalışma yapmayan işyerlerinde yüzde 24,9'da kalmıştır. Uşak ilinde part-time çalışma, kadın istihdamını olumlu etkilemektedir. Türkiye geneli ile benzer bir durum söz konusudur.

Şekil 8: Sektör Bazında İşyerlerinin Vardiyalı Çalışma Yapma Durumu

Kaynak: İPA 2018

Uşak ilinde işyerlerinin yüzde 51,8'inde vardiyalı çalışma mevcut olup bu oran 20+ istihdamlı işyerleri için Türkiye genelinde yüzde 26,3'tür. Uşak ilinde en fazla vardiyalı çalışma yapan işyeri Su Temini; Kanalizasyon, Atık Yönetimi ve İyileştirme Faaliyetleri sektörü görünmektedir. Bu sektörlerde faaliyet gösteren 20+ istihdamlı işyerlerden araştırma kapsamına sadece bir tanesi alındığı için oran yüzde 100 olarak gerçekleşmiştir. İnşaat sektörü ise yüzde 5,6 ile en az vardiyalı çalışma yapılan sektörlerden biri olmuştur. İnşaat sektöründe bu oranın düşük olmasının nedeni işgücünden gün içinde belirli saatlerde verim alınabilmesi olarak söylenebilir. Vardiyalı çalışmayı az yapan bir diğer sektör olan Mesleki, Bilimsel ve Teknik Faaliyetler sektöründe bu oran yüzde 20 olarak gerçekleşmiştir. Söz konusu sektörde vardiyalı çalışmanın az yapılmasının nedeni ise çalışma saatlerinin düzensiz olmasından kaynaklanmaktadır.

Uşak ili genelinde vardiyalı çalışma yapma oranının üstünde olan sektörler; Su Temini; Kanalizasyon, Atık Yönetimi ve İyileştirme Faaliyetleri, İmalat, İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri ,Madencilik ve taş ocakçılığı, İdari ve Destek Hizmetleri ve, Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri sektörleri olmuştur.

Şekil 9: Kadınların Vardiyalı Çalışma Durumu

Kaynak: İPA 2018

Vardiyalı çalışma yapılan işyerlerinde özellikle gece çalışmalarında erkekler daha yoğun bir şekilde çalıştırılmaktadır. Kadın işçilerin gece vardiyasında çalışabilmesi mevzuat açısından da özel düzenlemelere tabidir. Yasal yükümlülükler ve ailevi sorumluluklar gibi sebeplerle vardiyalı çalışma yapılan işyerlerinde erkek işgücünün daha fazla çalışması beklendik bir durumdur. Gündüz vardiyalarında bu husus geçerli olmasa da genel olarak erkek işgücü tercihinde bir eğilim söz konusudur.

Şekil 9'da söz konusu eğilime ters yönde bir durum olduğu göze çarpmaktadır. Uşak ilinde Vardiyalı çalışma yapılan işyerleri için kadınların çalışma oranı, vardiyalı çalışma yapılmayan işyerlerine kıyasla daha fazladır. Vardiyalı çalışma yapılan işyerlerinde çalışanların yüzde 27'si kadın, yüzde 73'ü ise erkeklerden oluşmaktadır. Vardiyalı çalışma yapılmayan işyerlerinde ise kadınların çalışma oranı yüzde 15'e düşmektedir. Bu işyerlerinde de erkeklerin nihai olarak daha fazla oranda çalıştığı görülmektedir.

Türkiye ortalamasında vardiyalı çalışma yapılan ve yapılmayan işyerlerindeki kadınların çalışma durumlarında belirgin bir fark bulunmamaktadır. Türkiye genelinde vardiyalı çalışma yapılmayan işyerlerindeki çalışanlarda kadınların oranı, vardiyalı çalışma yapılan işyerlerine göre sadece 2,7 puan bir farkla fazladır. Şekilden de görüldüğü üzere bu fark Uşak ilinde ters yönde işlemektedir.

Şekil 10: Sektörlere Göre İşyerlerinin İhracat Yapma Oranı

Kaynak: İPA 2018

Uşak ilinde 16 sektörden 6 sektörde bulunan işyerleri ihracat yapmaktadır. İmalat sektöründe araştırma kapsamına alınan 181 işyerinin yüzde 52,6'sı ihracat yapmaktadır. İkinci sırada ise yüzde 40 ile Madencilik ve taş ocakçılığı, üçüncü sırada ise su temini;kanalizasyon, atık yönetim ve iyileştirme faaliyetleri sektörü bulunmaktadır. Bu üç sektör ihracat yapma oranı anlamında Uşak ili ortalamasına göre yüksek bir seviyededir. İl iki sektör Türkiye ortalaması ile de benzerlik göstermektedir. Türkiye genelinde 20+ istihdamlı işyerlerinin yüzde 22,4'ü ihracat yapmakta ilk iki sektör olarak yüzde 53,2 ile İmalat ve yüzde 27,4 ile Madencilik ve taş ocakçılığı sektörleri ön plana çıkmaktadır.

İmalat sektörü ilin önemli bir payını oluştururken ihracat yapan işyerlerinde de yoğunluktadır. Bu sektördeki işverenler için ise ihracat yapma oranı diğer sektörlere nazaran yüksek olması ihracata dayalı olarak ekonomik faaliyet içerisinde bulunmalarını göstermektedir. İhracat yapan işyerlerinde ise istihdam kapasitesinin ve işgücü verimliliğinin yüksek olması beklenmektedir.

Şekil 11: Ar-Ge Çalışması Yapan İşyeri Durumu

Kaynak: İPA 2018

Uşak ilinde 16 sektörden 7 sektörde bulunan işyerleri Ar-Ge çalışması yapmaktadır. İl genelinde Ar-Ge çalışması yapan işyeri oranı yüzde 14,6 olarak gerçekleşmiştir. Mesleki, Bilimsel ve Teknik Faaliyetler sektöründe bulunan işyerlerinin yüzde 30'u Ar-Ge çalışması yapmakta, ikinci sırada ise yüzde 23,7 ile İmalat sektörü bulunmaktadır. Üçüncü sırada ise yüzde 16,7 ile su temini;kanalizasyon, atık yönetim ve iyileştirme faaliyetleri sektörü yer almaktadır. Bu üç sektör Ar-Ge çalışması yapan işyeri oranı anlamında Uşak ili ortalamasına göre yüksek bir seviyededir. Türkiye genelinde 20+ istihdamlı işyerlerinin yüzde 14,5'i Ar-Ge çalışması yapmakta ve ilk iki sektör olarak yüzde 33,5 ile Bilgi ve İletişim ve yüzde 31,2 ile İmalat sektörleri ön plana çıkmaktadır. Uşak ilinde araştırma kapsamında en fazla işverenler imalat sektöründe olmasına rağmen Ar-Ge çalışması yapan işyeri oranı yüzde 23,7 ile ikinci sırada yer almaktadır.

Şekil 12: Gelecek Bir Yıl İçinde Yatırım Planlayan İşyeri Oranı (%)

Kaynak: İPA 2018

Uşak ilinde 20+ çalışanı olan işyerlerinin yüzde 24,4'ü gelecek bir yıl içinde yatırım planlamakta iken, bu oran Türkiye genelinde yüzde 18,8 olarak gerçekleşmiştir. Şekil 13'te planlanan yatırım türlerine yer verilmiştir.

Şekil 13: Gelecek Bir Yıl İçinde Planlanan Yatırım Oranı (%)

Kaynak: İPA 2018

Gelecek bir yıl içinde yatırım yapmayı planlayan işyerleri yatırım türlerine göre incelendiğinde; Uşak ilinde yatırım yapmayı planlayan 20+ çalışanı olan işverenlerin yüzde 72,2'si ilave yatırım, yüzde 10'u stratejik yatırım ve yüzde 24,4'ü teknolojik yatırım yapmayı planlamaktadır. Türkiye

genelinde ise yatırım yapmayı planlayan işverenlerin yüzde 69,4'ü ilave yatırım, yüzde 28,4'ü teknolojik yatırım, yüzde 20'si stratejik yatırım ve yüzde 11,8'i diğer yatırım yapmayı planlamaktadır.

Şekil 14: Sektörlere Göre İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanma Oranları

Kaynak: İPA 2018

Şekil 14'te İŞKUR hizmetlerinden faydalanma oranları sektörler bazında gösterilmiştir. Uşak ilinde bulunan 20+ istihdamlı işyerlerinin yüzde 55,3'ü İŞKUR hizmetlerinden faydalanmaktadır. Türkiye genelinde ise İŞKUR hizmetlerinden faydalanma oranı yüzde 46,7 olarak gerçekleşerek, bu oran Uşak ili için Türkiye ortalamasının üzerinde bulunmaktadır.

Uşak ilinde Diğer hizmet faaliyetleri sektöründe yer alan işyerlerinin yüzde 100'ü İŞKUR hizmetlerinden faydalanmaktadır. İlin en çok işyerine sahip olan İmalat sektöründe ise bu oran il geneli olan yüzde 55,3' ün üzerinde olarak yüzde 63 seviyesinde gerçekleşmiştir.

Tablo 9: Sektörlere Göre İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanma Oranları

Sektörler	Çalışanlara Yönelik Eğitim	Danışmanlık ve Yönlendirme	Eleman Talebi	İEP	KÇÖ	Kurs
Madencilik ve taş ocakçılığı	0,0%	33,3%	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%
İmalat	31,2%	78,9%	94,5%	56,0%	32,1%	32,1%
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	0,0%	0,0%	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri	0,0%	75,0%	100,0%	50,0%	0,0%	0,0%
İnşaat	15,4%	61,5%	76,9%	69,2%	15,4%	15,4%
Toptan ve perakende ticaret	7,7%	74,4%	76,9%	59,0%	10,3%	7,7%
Ulaştırma ve depolama	25,0%	75,0%	100,0%	50,0%	0,0%	0,0%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	11,1%	66,7%	88,9%	55,6%	11,1%	11,1%
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	12,5%	62,5%	50,0%	62,5%	12,5%	12,5%
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	100,0%	0,0%	100,0%	100,0%	0,0%	100,0%
Eğitim	28,6%	42,9%	57,1%	71,4%	42,9%	28,6%
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	33,3%	66,7%	100,0%	66,7%	33,3%	33,3%
Diğer hizmet faaliyetleri	0,0%	0,0%	66,7%	33,3%	0,0%	0,0%
Genel Toplam	**22,5%**	**71,6%**	**86,8%**	**56,9%**	**23,0%**	**22,5%**

Kaynak: İPA 2018

İŞKUR hizmetlerinden faydalanmış olan işyerleri en çok yüzde 86,8 ile Eleman Talebi yardımı almıştır. İşyerlerinin 71,6'sı Danışmanlık ve Yönlendirme hizmetinden yararlanırken yüzde 56,9'u İşbaşı Eğitim Programı alanında İŞKUR ile iletişime geçmişlerdir.

Uşak ilinde Diğer Hizmetler sektöründe yer alan işyerlerinin tamamı İŞKUR hizmetlerinden faydalanmış olduğu belirtilmiştir. Bu ve diğer sektörlerin İŞKUR'un hangi hizmetlerinden daha çok yararlandığı sorusunun cevabı ise yukarıdaki Tablo 9'da yer almaktadır. İmalat sektöründeki İŞKUR hizmetlerinden faydalanan işyerlerinin yüzde 94,5'i Eleman Talebi, yüzde 78,9'u Danışmanlık ve Yönlendirme, yüzde 56 İşbaşı Eğitim Programı, yüzde 31,2'si Çalışanlara Yönelik Eğitim, ve yüzde 32,1 ile Kurs ve Kısa Çalışma Ödeneği hizmetlerinden faydalanmıştır.

Özellikle kısa çalışma ödeneği almak için diğer sektörlere nazaran İmalat, Eğitim, İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri sektörleri işverenleri daha çok İŞKUR ile temasa geçmiştir. Bu sonuçtan hareketle Uşak ilinde, zorlayıcı sebepler dolayısıyla İmalat, Eğitim, İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri sektörleri sektöründeki işyerlerinin daha çok İŞKUR'dan destek almış olduğu söylenebilir.

Tablo 10: İŞKUR Hizmetlerinden Yararlananların Memnuniyet Durumu

Memnuniyet	Çalışanlara Yönelik Eğitim	Danışmanlık ve Yönlendirme	Eleman Talebi	İşbaşı Eğitim Programları	Kısa Çalışma Ödeneği	Mesleki Eğitim Kursu
Kararsızım	28,3%	8,9%	5,6%	12,1%	29,8%	30,4%
Memnun Değilim	2,2%	2,7%	5,1%	5,2%	2,1%	2,2%
Memnunum	69,6%	88,4%	89,3%	82,8%	68,1%	67,4%

Kaynak: İPA 2018

Uşak ilinde İŞKUR hizmetlerinden yararlananların memnuniyet oranları incelendiğinde; en fazla memnuniyet yüzde 89,3 ile Eleman Talebi hizmetinde olmuştur. Bu hizmeti yüzde 88,4 ile Danışmanlık ve Yönlendirme, yüzde 82,8 ile İşbaşı Eğitim Programları hizmetleri izlemektedir. Bu hizmetleri yüzde 69,6 ile Çalışanlara Yönelik Eğitim , yüzde 68,1 ile Kısa Çalışma Ödeneği ve yüzde 67,4 ile Mesleki Eğitim Kursu hizmetleri izlemektedir. Ayrıca bu hizmetlerde kararsızlık ve memnun olmama oranları düşüktür.

Şekil 15: İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanmama Nedenleri

Kaynak: İPA 2018

Uşak ilinde İŞKUR hizmetlerinden faydalanmama nedenlerinde ilk üç sırada, yüzde 35,8 ile İŞKUR'un sunduğu hizmetlere diğer kaynaklardan ulaşılabilmesi, yüzde 32,7 ile İŞKUR'un sektöre uygun faaliyet sunmaması ve yüzde 21,2 ile Bürokrasi (kırtasiye) işlerinin çok olması

gerekçe gösterilmiştir. Türkiye genelinde ise Uşak ilinde olduğu gibi ilk sırada yüzde 47,3 ile İŞKUR'un sunduğu hizmetlere diğer kaynaklardan ulaşılabilmesi, ikinci ve üçüncü sırada yüzde 23,1 ile İŞKUR'un sektöre uygun faaliyet sunmaması ve yüzde 22,6 ile İŞKUR hizmetlerinden haberdar olunmaması gerekçe gösterilmiştir.

Mevcut İstihdam

Uşak ilinde araştırma kapsamına dahil olan 20+ istihdamlı işyerlerinde çalışanların verileri Mevcut İstihdam başlığı altında incelenecektir.

Uşak ilinde 20+ istihdamlı işyerleri için toplam çalışan sayısı 31 bin 155 olarak tespit edilmiştir. Cinsiyet bağlamında ele alındığında ise 24 bin 20 çalışan erkeklerden, 7 bin 135 çalışan ise kadınlardan oluşmaktadır.

Tablo 11: Sektörlere ve Cinsiyete Göre Çalışan Sayısı

Sektörler	Kadın Çalışan Sayısı	Erkek Çalışan Sayısı	Toplam Çalışan Sayısı
İmalat	4.405	10.308	14.713
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	1.364	9.721	11.085
Toptan ve perakende ticaret	377	1.139	1.516
İnşaat	82	804	886
Ulaştırma ve depolama	91	771	862
Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri	126	299	425
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	229	152	381
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	159	215	374
Eğitim	208	146	355
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	59	165	224
Madencilik ve taş ocakçılığı	5	143	149
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	8	58	66
Diğer hizmet faaliyetleri	17	47	64
Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor	2	27	29
Finans ve sigorta faaliyetleri	4	16	20
Gayrimenkul faaliyetleri	0	8	8
Genel Toplam	**7.135**	**24.020**	**31.155**

Kaynak: İPA 2018

Sektörlere göre dağılımda ise; Uşak ilinde çalışanların önemli bir ağırlığı İmalat ile İdari Destek Hizmet Faaliyetleri sektörlerinde istihdam edilmektedir. İmalat sektörünün Uşak ili için önemi bu verilerden de anlaşılmaktadır. Erkeklerin yüzde 42,9'u, kadınların ise yüzde 61,7'si İmalat

sektöründe istihdam edilmektedir. Toplam çalışan sayıları içinde ise imalat sektöründe çalışma oranı yüzde 47,2 olarak gerçekleşmiştir.

Uşak ilinde 20+ çalışanı olan Eğitim ve İnsan sağlığı sektöründe kadın çalışan sayısı, erkek çalışan sayısından daha fazla olduğu görülmektedir. Türkiye genelinde de Sağlık ve Eğitim sektörlerinde kadınlar erkeklerden daha fazla sayıda çalışmaktadır.

Tablo 12: Meslek Grupları ve Cinsiyete Göre Çalışan Sayıları

Meslek Grupları	Kadın Çalışan Sayısı	Erkek Çalışan Sayısı	Toplam Çalışan Sayısı
Hizmet ve Satış Elemanları	942	10.017	10.959
Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar	1.911	6.052	7.964
Sanatkarlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar	1.593	3.823	5.416
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	996	1.332	2.327
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	993	859	1.851
Profesyonel Meslek Mensupları	462	668	1.131
Teknisyenler, Teknikerler ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları	165	947	1.112
Yöneticiler	68	196	264
Nitelikli Tarım, Ormancılık ve Su Ürünleri Çalışanları	4	127	131
Genel Toplam	**7.135**	**24.020**	**31.155**

Kaynak: İPA 2018

Toplam çalışanların içerisinde Hizmet ve Satış Elemanları grubunda çalışanların oranı diğer meslek grupları ile kıyaslandığında önemli bir ölçüde ayrışmaktadır. Toplam çalışanların yüzde 35,2'si, erkek çalışanların yüzde 41,7'si ve kadın çalışanların yüzde 13,2'si bu meslek grubunda bulunmaktadır. İkinci sırada ise Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar meslek grubu yer almakta ve yüzde 25,6 oranında çalışanı barındırmaktadır. Üçüncü sırada ise yüzde 17,4 oranı ile Sanatkarlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar meslek grubu yer almaktadır.

Kadınlarda en fazla çalışanın olduğu ilk üç meslekte Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar, Sanatkarlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar, Nitelik Gerektirmeyen Meslekler grubu yer alırken erkeklerde ise en fazla çalışanın olduğu ilk üç meslek grubu toplam çalışan sıralaması ile aynı gerçekleşmiştir.

Çalışan sayısının en az olduğu meslek grupları ise Yöneticiler, Nitelikli Tarım, Ormancılık ve Su Ürünleri Çalışanları olmuştur. Uşak ilinin sosyo-ekonomik yapısında Nitelikli Tarım, Ormancılık

ve Su Ürünleri Çalışanları sayısının en az çıkma nedeni Tarım sektörünün araştırmaya dahil edilmemesidir.

Tablo 13: En Fazla Çalışanı Olan Meslekler

Toplam	Kadın	Erkek
Güvenlik Görevlisi	Güvenlik Görevlisi	Güvenlik Görevlisi
Open End Makinesi Operatörü	Müşteri Temsilcisi	Et ve Et Ürünleri İşlemecisi
Et ve Et Ürünleri İşlemecisi	Open End Makinesi Operatörü	Open End Makinesi Operatörü
Müşteri Temsilcisi	Et ve Et Ürünleri İşlemecisi	Dokuma Makineleri Operatörü / Dokumacı
Dokuma Makineleri Operatörü / Dokumacı	Konfeksiyon İşçisi	Seramik İmal İşçisi
Seramik İmal İşçisi	İplik Eğirme Operatörü (Ring/Vater/Vargel)	Şoför-Yük Taşıma
İplik Eğirme Operatörü (Ring/Vater/Vargel)	Bobin-Katlama-Büküm Makine Operatörü	Tarak Makinesi Operatörü-Tekstil
Konfeksiyon İşçisi	Dokuma Makineleri Operatörü / Dokumacı	Müşteri Temsilcisi
Tarak Makinesi Operatörü-Tekstil	Elyaf Değerlendirici	Makine Bakımcı
Şoför-Yük Taşıma	Dikiş Makinesi Operatörü-Kumaş	Deri İşçisi

Kaynak: İPA 2018

Tablo 13'te ise Uşak ilinde cinsiyet bazında en fazla çalışılan meslekler görülmektedir. Cinsiyetlerin meslekler üzerine önemli bir etkisinin olmadığı görülmektedir. Güvenlik Görevlisi mesleği hem erkeklerde hem kadınlarda hem de toplamda en fazla çalışılan meslek olarak ortaya çıkmıştır. Kadınların en fazla çalıştığı meslekler içerisinde hem erkeklerden hem de toplamdan farklı olarak Bobin-Katlama-Büküm Makine Operatörü, Elyaf Değerlendirici ve Dikiş Makinesi Operatörü-Kumaş bulunmaktadır.

AÇIK İŞLER

Açık işler; işgücü piyasasında işverenlerin ihtiyaçlarını ortaya koyan, gerek meslek gerekse talep edilen beceri ve eğitim düzeyi bilgisini elde etmek suretiyle açılacak olan mesleki eğitim kursları, işverenlere verilmesi muhtemel teşvikler ve iş arayanları doğru mesleklere yöneltmek anlamında alınacak kararları etkileyen önemli verileri içermektedir.

Çalışma kapsamında işyerlerine ziyaret esnasında açık işlerinin bulunup bulunmadığı ve İşyerlerine açık iş bulunan mesleklerin yanında, bu meslekte cinsiyet tercihlerinin olup

olmadığı, açık iş olan meslekler için talep edilen asgari eğitim düzeyi, aranan beceriler, açık işleri hangi kanallar ile aradıkları ve aranma süresi de sorulmuştur. Bu başlık altında açık iş kapsamında derlenen veriler incelenecektir.

Tablo 14: Sektörlere Göre Açık İş Sayısı, Açık İş Oranı ve Açık İşi Olan İşyeri Oranı

Sektörler	Açık İş Sayısı	Açık İş Oranı	Açık İşi Olan İşyeri Oranı
İmalat	628	4,1%	30,1%
Toptan ve perakende ticaret	37	2,4%	23,8%
Eğitim	27	7,1%	30,0%
İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri	15	0,1%	9,1%
Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri	8	1,9%	33,3%
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	7	1,9%	16,7%
İnşaat	5	0,6%	8,3%
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	4	1,8%	20,0%
Ulaştırma ve depolama	4	0,5%	25,0%
Madencilik ve taş ocakçılığı	3	2,1%	40,0%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	2	0,6%	5,9%
Gayrimenkul faaliyetleri	1	11,1%	50,0%
Genel Toplam	**742**	**2,3%**	**23,6%**

Kaynak: İPA 2018

Uşak ili İşgücü Piyasası Araştırması sonucunda 91 işyerinde 742 açık iş tespit edilmiştir. Uşak ilinde İmalat sektörünün açık işlerde önemli bir ağırlığının olduğu görülmektedir. 742 kişilik açık işin yüzde 84,6'sına tekabül eden 628 kişilik kısmı, İmalat sektöründeki işverenlerden gelmiştir. Açık iş sayısının yoğun olduğu diğer sektörler ise Toptan ve Perakende Ticaret ile Eğitim sektörleridir.

Açık iş oranı; açık iş sayısının, açık iş sayısı ve mevcut istihdam sayısının toplamına oranlanması suretiyle elde edilmektedir. Tablo 14'ten de görüleceği üzere Uşak ilinde açık iş oranı yüzde 2,3 olarak tespit edilmiş olup, bu oran Uşak ilindeki 20+ istihdamlı işyerleri bağlamında her 98 kişilik dolu kadronun yanında 2 kişilik doldurulmayı bekleyen kadronun bulunduğu anlamına gelmektedir. Açık iş oranının en yüksek olduğu sektör ise yüzde 11,1 ile Gayrimenkul faaliyetleri sektörü olarak tespit edilmiştir.

Uşak ilinde araştırma kapsamına giren 20+ istihdamlı işyerlerinin yüzde 23,6'sında açık iş bulunmaktadır. Bu oran Türkiye ortalamasının üzerinde olup Türkiye geneli için açık işi olan işyeri oranı yüzde 23,3 olarak gerçekleşmiştir.

Şekil 16: Açık İşlerde Cinsiyet Tercihi

Kaynak: İPA 2018

Şekil 16'da Uşak ilinde araştırma sonucunda elde edilen açık işlerde 20+ çalışanı bulunan işverenlerin cinsiyet tercihleri gösterilmektedir. Uşak ilinde açık işlerin yüzde 21,7'sinde işverenler erkek işgücü talep etmekte iken, bu oran Türkiye genelinde yüzde 39,4 olarak gerçekleşmiştir. Kadın işgücü istihdam etme eğilimi ise Türkiye genelinde yüzde 8,9 iken, Uşak ilinde yüzde 8,5 düzeyinde kalmıştır. Türkiye genelinde işverenlerin yaklaşık yarısı açık işlerinde herhangi bir cinsiyet tercihinde bulunmamıştır. Uşak ilinde ise açık işlerin yüzde 69,8'inde işverenler cinsiyet tercihinde bulunmamıştır. Kadın çalışan oranı düşük olmasına rağmen açık işlerde cinsiyet çok önemli değildir.

Şekil 17: Açık İşlerin Eğitim Düzeyine Göre Dağılımı

Kaynak: İPA 2018

Uşak ilindeki açık işlerin yüzde 76,2'sinde işverenler herhangi bir eğitim düzeyi talep etmemişlerdir. En fazla oranda ikinci sırada bulunan eğitim düzeyi ise yüzde 14 ile lise altı eğitim seviyesi olarak görülmektedir. Açık işlerde en az talep edilen eğitim seviyesi ise yüzde 0,1 ile lisans üstüdür. Uşak işgücü piyasasında açık işlerde eğitim düzeyinin çok önemli olmadığı görülmektedir.

Şekil 18: Açık İşlerin Cinsiyet ve Eğitim Düzeyine Göre Dağılımı

Kaynak: İPA 2018

Şekil 18'de açık işlerin cinsiyete ve eğitim düzeyine göre dağılımı görülmektedir. Cinsiyetin önemli olmadığı açık işlerde, yüzde 74,3 oranında eğitim düzeyi de önemli görülmemektedir. Yüzde 20 oranında lise ve altı seviyesinde ve yüzde 5,7 oranında ise yüksek öğretim seviyesinde işgücü tercih edilmektedir. Erkeklerin tercih edildiği açık işlerde yüzde 77,9 oranında, kadınların tercih edildiği açık işlerde ise yüzde 86,7 oranında eğitim düzeyi önemli görülmemektedir. Hem erkek hem kadın hem de cinsiyetin önemli olmadığı açık işlerde, eğitim düzeyi önemli değil seçeneği ön plana çıkmaktadır. Kadın ve erkek işgücü talebi için bir değerlendirme yapılacak olursa; kadınlarda erkeklere nazaran daha fazla oranda yükseköğretim seviyesinde işgücü talep edilmiştir.

Şekil 19: Açık İşlerde Engelli Çalıştırmak İstenmesi

Kaynak: İPA 2018

Açık iş olan mesleklerde engelli çalıştırılmak istenmesi durumu incelendiğinde; Uşak ilinde yüzde 30 oranında evet denilmiştir. Farketmez diyenlerin oranı yüzde 11,3'dür. Yani açık işler açısından genel değerlendirmede her 5 açık iş için 2 engelli tercih edilebileceği söylenmiştir.

Türkiye genelinde ise yüzde 15,4 oranında evet, yüzde 25,3 oranında farketmez denmiştir. Uşak ili Türkiye geneline göre engelli işçi çalıştırma eğiliminin daha yüksek oranda olduğu gözlemlenmiştir.

Şekil 20: Açık İşlerin Arama Kanallarına Göre Dağılımı

Kaynak: İPA 2018

Açık işlerin hangi arama kanalı ile işgücü piyasasına sunulduğu özellikle İŞKUR için önemli bir konuyu oluşturmaktadır. Piyasadaki açık işlerin Kuruma kazandırılması yoluyla daha çok kişiyi işe yerleştirmek için hangi beceri ve eğitim düzeylerinin talep edildiğinin bilinmesi açılacak olan aktif işgücü programlarının etkinliği açısından önem arz etmektedir.

Şekil 20'de Uşak ili ve Türkiye genelinde karşılaştırmalı olarak açık işlerin arama kanalına göre dağılımı mevcuttur. Uşak ilinde 20+ istihdamlı işyerlerinden alınan açık işlerin yüzde 89,7 gibi büyük bir oranı İŞKUR aracılığıyla aranmaktadır. Bu oran Türkiye geneli için yüzde 61,8 olarak gerçekleşmiştir. Uşak ilinde ikinci sırada yüzde 75,9 ile Akraba-Eş Dost Aracılığıyla arama kanalı kullanılmıştır. Üçüncü sırada ise yüzde 49,8 ile Kendi Çalışanlarım Aracılığıyla arama kanalı olarak kullanılmıştır. Özel İstihdam Büroları aracılığıyla arama kanalı Uşak ilinde kullanılmamaktadır.

Tablo 15: Cinsiyete Göre Açık İşlerde Talep Edilen Becerilerin Öncelik Sıralaması

Beceri	Kadın	Erkek	Cinsiyet Önemli Değil	Genel Toplam
Fiziki ve Bedensel Yeterlilik	1	2	1	1
Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe	3	1	2	2
Takım Çalışması	2	3	3	3
Sorun Çözme ve İnisiyatif Alabilme	5	5	4	4
İletişim ve İfade Yeteneği	4	6	5	5
Hesap Yapabilme (Analitik Beceri)	6	4	7	6
Bilgisayar kullanımı	5	7	6	7
Satış ve Pazarlama Becerisi	-	7	8	8
Proje Tabanlı Çalışma	-	8	9	9
Yabancı Dil	-	-	9	10

Kaynak: İPA 2018

Uşak ilinde cinsiyete göre açık işlerde talep edilen becerilerin öncelik sıralaması incelendiğinde, Fiziki ve Bedensel Yeterlilik Becerisi hem kadınlarda hem cinsiyetin önemli olmadığı durumlarda hem de genel toplamda birinci sırada, erkeklerde ise ikinci sırada olduğu görülmektedir. Erkeklerde birinci sırada ise Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe becerisi bulunmaktadır. Yabancı Dil Becerisi sadece herhangi bir cinsiyet tercihinde bulunulmayan açık işlerde, son sırada talep edilen beceri olarak ortaya çıkmıştır.

Tablo 16: Meslek Gruplarına Göre Açık İş Sayısı ve Açık İş Oranı

Meslek Grupları	Toplam Açık İş Sayısı	Açık İş Oranı
Sanatkarlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar	303	5,3%
Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar	286	3,5%
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	77	3,2%
Profesyonel Meslek Mensupları	31	2,7%
Hizmet ve Satış Elemanları	22	0,2%
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	20	1,1%
Teknisyenler, Teknikerler ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları	2	0,2%
Genel Toplam	**742**	**2,3%**

Kaynak: İPA 2018

Uşak ilinde açık işlerin meslek gruplarına göre dağılımı incelendiğinde; en fazla Sanatkarlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar olduğu tespit edilmiş olup, bu gruptaki açık iş sayısının toplam açık iş sayısı içindeki oranı yüzde 40,8'dir İkinci sırada ise Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar meslek grubu bulunmaktadır.

Uşak ili için tespit edilen yüzde 2,3'lük açık iş oranı meslek grupları bazında da değerlendirildiğinde, açık iş oranı en yüksek oranda yüzde 5,3 ile Sanatkarlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar meslek grubunda olduğu görülmektedir. Daha sonra ise sırasıyla Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar ile Nitelik Gerektirmeyen Meslekler gelmektedir. Sanatkarlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar ,Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar, Nitelik Gerektirmeyen Meslekler ve Profesyonel Meslek Mensupları meslek grupları il geneli açık iş oranının üzerinde bulunmaktadır.

Tablo 17: Meslek Gruplarına Göre Açık İşlerin Aranma Kanalları

Meslek Grubu	Akraba-Eş Dost	Gazete-İlan vb	İnternet-Sosyal Medya	İŞKUR aracılığıyla	Özel İstihdam Büroları	Kendi çalışanlarım aracılığıyla
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	26,3%	0,0%	57,9%	89,5%	0,0%	73,7%
Hizmet ve Satış Elemanları	81,0%	0,0%	4,8%	85,7%	0,0%	76,2%
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	47,3%	10,8%	2,7%	90,5%	0,0%	32,4%
Profesyonel Meslek Mensupları	70,0%	0,0%	80,0%	33,3%	0,0%	6,7%
Sanatkarlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar	83,8%	69,3%	4,8%	91,4%	0,0%	20,7%
Teknisyenler, Teknikerler ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları	50,0%	0,0%	0,0%	100,0%	0,0%	50,0%
Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar	79,1%	0,0%	4,4%	94,1%	0,0%	86,4%
Genel Toplam	**75,9%**	**29,5%**	**9,0%**	**89,7%**	**0,0%**	**49,8%**

Kaynak: İPA 2018

Meslek gruplarına göre açık işlerin aranma kanalları değerlendirilecek olursa; İŞKUR'un en yüksek oranda kullanıldığı meslek grubu Teknisyenler, Teknikerler ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları olmuştur. Bu meslek grubundaki açık işlerin yüzde 100'ü İŞKUR aracılığıyla aranmıştır. Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar, Sanatkarlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar, Nitelik Gerektirmeyen Meslekler, Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar, Hizmet ve Satış Elemanları ile meslek gruplarındaki açık işler büyük oranda İŞKUR aracılığıyla karşılanmaktadır.

Profesyonel Meslek Mensupları en fazla İnternet-Sosyal Medya arama kanalı ile aranmaktadır.

Tablo 18: Açık İş Olan Mesleklerden İstenen Becerilerde Öncelik Sıralaması

Meslekler	Bilgisayar kullanımı	Fiziki ve Bedensel Yeterlilik	Hesap Yapabilme (Analitik Beceri)	İletişim ve İfade Yeteneği	Proje Tabanlı Çalışma	Satış ve Pazarlama Becerisi	Sorun Çözme ve İnisiyatif Alabilme	Takım Çalışması	Yabancı Dil	Yeterli Mesleki, Teknik Bilgi ve Tecrübe
Et ve Et Ürünleri İşlemecisi	-	1	-	-	-	-	-	2	-	3
Dikiş Makinesi Operatörü-Kumaş	-	1	-	-	-	-	2	3	-	4
Open End Makinesi Operatörü	-	1	-	5	-	-	3	4	-	2
Kumaş Paketleme İşçisi	-	2	3	-	-	-	-	-	-	1
Öğretmenlik Meslek Bilgisi Dersleri Öğretmeni	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
Beden İşçisi (Genel)	-	1	-	5	-	-	4	2	-	3
Dokuma Makineleri Operatörü / Dokumacı	-	1	-	3	-	-	4	3	-	2
Kaynakçı (Oksijen ve Elektrik)	4	2	-	-	-	-	3	-	-	1
Çift İğne Makineci	-	-	-	-	-	-	1	2	-	3
Kalite Kontrolcü	-	1	-	-	-	-	-	3	-	2

Kaynak: İPA 2018

Tablo 18'de Uşak ilinde açık işi olan meslekler özelinde talep edilen becerilerin öncelik sıralaması bulunmaktadır. Et ve Et Ürünleri İşlemecisi, Dikiş Makinesi Operatörü-Kumaş, Open End Makinesi Operatörü, Beden İşçisi (Genel), Dokuma Makineleri Operatörü / Dokumacı ve Kalite Kontrolcü mesleklerinde aranan becerilerdeki ilk öncelik Fiziki ve Bedensel Yeterlilik olarak ön plana çıkmaktadır.

Kaynakçı (Oksijen ve Elektrik), Öğretmenlik Meslek Bilgisi Dersleri Öğretmeni ve Kumaş Paketleme İşçisi mesleklerinde ise öncelikli olarak Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe becerileri aranmaktadır.

Tablo 19: Cinsiyet Bazında En Çok Açık İş Olan Meslekler

Kadın	Erkek	Cinsiyet Önemli Değil	Genel Toplam
Open End Makinesi Operatörü	Kumaş Paketleme İşçisi	Et ve Et Ürünleri İşlemecisi	Et ve Et Ürünleri İşlemecisi
Dikiş Makinesi Operatörü-Kumaş	Kalite Kontrolcü	Dikiş Makinesi Operatörü-Kumaş	Dikiş Makinesi Operatörü-Kumaş
Beden İşçisi (Genel)	Kaynakçı (Oksijen ve Elektrik)	Open End Makinesi Operatörü	Open End Makinesi Operatörü
Overlok Makinesi Operatörü (Overlokçu)	Beden İşçisi (Genel)	Öğretmenlik Meslek Bilgisi Dersleri Öğretmeni	Kumaş Paketleme İşçisi
Aşçı	Çift İğne Makineci	Dokuma Makineleri Operatörü / Dokumacı	Öğretmenlik Meslek Bilgisi Dersleri Öğretmeni
Sekreter	Alçı Sıva Uygulayıcısı	Müşteri Temsilcisi	Beden İşçisi (Genel)
Konfeksiyon İşçisi	Meydancı - İplik	Terzi	Dokuma Makineleri Operatörü / Dokumacı
Bobin Aktarma İşçisi	Mermer İşçisi	Tarak Makinesi Operatörü-Tekstil	Kaynakçı (Oksijen ve Elektrik)
Reçmeci/Reçme Makinesi Operatörü	Cer Makinesi Operatörü-Tekstil	Geri Dönüşüm İşçisi	Çift İğne Makineci
Hemşire	Şoför-Yük Taşıma	Hasta ve Yaşlı Bakım Elemanı	Kalite Kontrolcü

Kaynak: İPA 2018

Uşak ilinde en fazla açık iş olan meslekler; Et ve Et Ürünleri İşlemecisi, Dikiş Makinesi Operatörü-Kumaş, Open End Makinesi Operatörü, Kumaş Paketleme İşçisi, Öğretmenlik Meslek Bilgisi Dersleri Öğretmeni, Beden İşçisi (Genel), Dokuma Makineleri Operatörü / Dokumacı, Kaynakçı (Oksijen ve Elektrik), Çift İğne Makineci ve Kalite Kontrolcüdür.

İşverenlerin açık işlerinde kadın işgücü tercihinde bulundukları en fazla açık iş olan üç meslek ise Open End Makinesi Operatörü, Dikiş Makinesi Operatörü-Kumaş ve Beden İşçisi (Genel)dir. Açık işlerde erkek işgücü tercihinin olduğu en fazla açık iş olan üç meslek Kumaş Paketleme İşçisi, Kalite Kontrolcü, Kaynakçı (Oksijen ve Elektrik), cinsiyetin önemli olmadığı açık işlerde ise Et ve Et Ürünleri İşlemecisi, Dikiş Makinesi Operatörü-Kumaş, Open End Makinesi Operatörü meslekleri ön plana çıkmaktadır.

TEMİNİNDE GÜÇLÜK ÇEKİLEN MESLEKLER

Araştırma kapsamında işverenlere son 1 yıl içerisinde hangi mesleklerde eleman temininde güçlük çektikleri, temininde güçlük çektikleri eleman sayısı ve bunun nedenleri sorulmuştur. Derlenen verilerle Uşak ili işgücü piyasasının talep kısmını daha net görmek hedeflenmektedir. İşverenlerin karşılamakta güçlük çektiği mesleği, sayısını ve hangi nedenlerden ötürü aradığı çalışanı temin edemediğini bilmek, ilin istihdam politikasına da yön vereceğinden araştırmanın temininde güçlük çekilen meslekler bölümü önemli bilgiler içermektedir. Bu kapsamda bu bölümde temininde güçlük çekilen meslekler, sektörler ve meslek grupları bazında incelenecektir.

Araştırma kapsamında yapılan ziyaretler sonucu Türkiye genelinde 32 bin 229 işyerinde eleman temininde güçlük çekildiği tespit edilmiştir. Uşak ilinde ise 20+ istihdamlı 139 işyeri temininde güçlük çekilen meslek olduğunu ifade etmişlerdir. Yüzde 36 ile Uşak ilinin ülke genelinden daha fazla eleman temininde güçlük çektiği görülmektedir. Söz konusu bu oran Türkiye geneli için yüzde 31 olarak hesaplanmıştır.

Uşak ilinde eleman temininde güçlük çeken işyerlerini sektörel olarak incelediğimizde; Madencilik ve taş ocakçılığı, Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor, Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı, Gayrimenkul faaliyetleri sektörlerinde bulunan işyerlerinin eleman temininde güçlük çekmedikleri dikkat çeken bir husus olarak karşımıza çıkmaktadır. Bunun yanı sıra en fazla sayıda eleman temininde güçlük çekilen sektörler İmalat ile Toptan ve perakende ticaret sektörlerinde olduğu görülmektedir.

Tablo 20: Sektörlere Göre Temininde Güçlük Çekilen Kişi Sayısı

Sektörler	Temininde Güçlük Çekilen Eleman Sayısı
İmalat	646
Toptan ve perakende ticaret	62
İnşaat	21
Eğitim	16
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	12
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	10
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	9
Ulaştırma ve depolama	6
Diğer hizmet faaliyetleri	5
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	3
Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri	1
Finans ve sigorta faaliyetleri	1
Genel Toplam	**793**

Kaynak: İPA 2018

Uşak ilinde 793 kişinin temininde güçlük çekildiği tespit edilmiştir. Temininde güçlük çekilen kişi sayıları sektör bazında incelendiğinde, özellikle İmalat sektörü ön plana çıkmaktadır. Uşak ilinde temininde güçlük çekilen elemanların yüzde 81,5'i bu sektörde gerçekleşmiştir.

Şekil 21: Temininde Güçlük Çekilen Kişilerin Meslek Gruplarına Göre Dağılımı

Kaynak: İPA 2018

Uşak ilinde meslek gruplarına göre temininde güçlük çekilen kişilere bakıldığında en çok 367 kişi ile Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar meslek grubunda yer aldıkları

görülmektedir. Eleman temininde güçlük çekilen kişilerin yüzde 46,3'ü bu meslek grubunda yer almaktadır. Teknisyenler, Teknikerler ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları meslek grubu en az temininde güçlük çekilen meslek grubu olarak ortaya çıkmıştır.

Türkiye genelinde de 20+ istihdamlı işyerlerinde eleman temininde güçlük çekilme oranında birinci sırada, Uşak ilinde olduğu gibi Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar meslek grubu bulunmaktadır.Ülke genelinde eleman temininde en az güçlük çekilen meslek grubu Yöneticiler meslek grubunun olduğu gözlenirken Uşak ilinde eleman temininde en az güçlük çekilen meslek grubu Teknisyenler, Teknikerler ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları olmuştur.

Tablo 21: Mesleklere Göre TGÇM Dağılımı

TGÇM	Eleman Sayısı
Open End Makinesi Operatörü	245
Et ve Et Ürünleri İşlemecisi	212
Dokuma Makineleri Operatörü / Dokumacı	40
Tarak Makinesi Operatörü-Tekstil	27
Kaynakçı (Oksijen ve Elektrik)	13
Dikiş Makinesi Operatörü-Kumaş	12
Müşteri Temsilcisi	10
Şoför-Yük Taşıma	8
Garson (Servis Elemanı)	8
Diğer	218
Toplam	**793**

Kaynak: İPA 2018

Uşak ilinde temininde güçlük çekilen mesleklere bakıldığında ilk sırada 245 kişi ile Open End Makinesi Operatörü mesleği yer almaktadır. Bu mesleğin ardından sırasıyla 212 kişi ile Et ve Et Ürünleri İşlemecisi ve 40 kişi ile Dokuma Makineleri Operatörü / Dokumacı meslekleri gelmektedirler.

Geçtiğimiz yıl gerçekleştirilen araştırma sonuçlarına göre temininde güçlük çekilen ilk on meslekle bu yılki araştırma sonuçlarını kıyasladığımızda; Open End Makinesi Operatörü ve Dokuma Makineleri Operatörü / Dokumacı), Kaynakçı (Oksijen ve Elektrik) ve Tarak Makinesi Operatörü-Tekstil olmak üzere toplam dört mesleğin yine değişmeyerek ilk onda yer aldıkları görülmektedir. Uşak ilinde söz konusu meslekler, son iki yıldır temininde güçlük çekilen meslekler arasında yer almaya devam etmektedirler.

Et ve Et Ürünleri İşlemecisi mesleğinin aynı zamanda açık işi en çok olan meslekler arasında ilk onda yer alması, ilin istihdam politikalarına yön vermesi adına dikkate değer bir bilgi şeklindedir.

Şekil 22: TGÇM Nedenlerinin Dağılımı

Kaynak: İPA 2018

Uşak ilinde temininde güçlük çekilme nedenlerine bakıldığında ilk sırada Bu meslekte işe başvuru yapılmaması yer almaktadır. Türkiye geneli 20+ istihdamlı işyerlerinin TGÇM Nedenleri Dağılımında ise Gerekli Mesleki beceriye/niteliğe sahip eleman bulunamaması ön plana çıkmaktadır.

TGÇM Nedenlerinin Dağılımına bakıldığında ise ilk sırada Bu meslekte işe başvuru yapılmaması gelmektedir. Öyle ki bu nedeni ortadan kaldırmaya yarayacak doğru aktif işgücü politikaları üretilip, mevcut açık işler için aranan Bu meslekte işe başvuru yapılması sağlandığında il genelinde talep ve arz dengelenmiş olacaktır.

Tablo 22: Mesleklere Göre TGÇM Nedenleri

Meslekler	Bu meslekte işe başvuru yapılmaması	Gerekli Mesleki beceriye/niteliğe sahip eleman bulunamaması	Yeterli iş tecrübesine sahip eleman bulunamaması	Çalışma ortam ve koşullarının beğenilmemesi	Talep edilen ücretin yüksek bulunması	Vardiyalı çalışma olması
Open End Makinesi Operatörü	75,6%	96,2%	21,8%	67,1%	1,7%	2,1%
Et ve Et Ürünleri İşlemecisi	100,0%	1,5%	0,0%	98,5%	0,0%	0,0%
Dokuma Makineleri Operatörü / Dokumacı	26,3%	100,0%	63,2%	0,0%	0,0%	0,0%
Tarak Makinesi Operatörü-Tekstil	11,5%	92,3%	65,4%	15,4%	11,5%	0,0%
Kaynakçı (Oksijen ve Elektrik)	83,3%	100,0%	16,7%	83,3%	83,3%	0,0%
Dikiş Makinesi Operatörü-Kumaş	100,0%	0,0%	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Müşteri Temsilcisi	100,0%	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%	100,0%
Şoför-Yük Taşıma	62,5%	75,0%	62,5%	25,0%	0,0%	0,0%
Garson (Servis Elemanı)	0,0%	50,0%	100,0%	50,0%	0,0%	25,0%
Ahşap Mobilya İmalatçısı	71,4%	28,6%	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%

Kaynak: İPA 2018

Uşak ilinde eleman temininde güçlük çekilen mesleklerin nedenlerine bakıldığında, temininde güçlük çekilme nedenlerinin en yüksek oranda Bu meslekte işe başvuru yapılmaması, Gerekli Mesleki beceriye/niteliğe sahip eleman bulunamaması ve Yeterli iş tecrübesine sahip eleman bulunamaması olduğu görülmektedir. Tehlikeli veya çok tehlikeli meslek olması ilk on meslek arasında temininde güçlük çekilme nedeni olmamıştır.

Tablo 23: Çalışan Sayısı, Açık İş ve TGÇM Durumuna Göre En Fazla Talep Edilen Meslekler

MESLEKLER
Et ve Et Ürünleri İşlemecisi
Open End Makinesi Operatörü
Tarak Makinesi Operatörü-Tekstil
Dokuma Makineleri Operatörü / Dokumacı
Beden İşçisi (Genel)
Ön Muhasebeci
Şoför-Yük Taşıma
Müşteri Temsilcisi
Cer Makinesi Operatörü-Tekstil
Deri İşçisi

Kaynak: İPA 2018

Uşak ilinde çalışan sayısına oranla açık iş ve TGÇM sayıları baz alınarak veri Zarflama Analizi gerçekleştirilmiştir. Bu analiz sayesinde açık iş, TGÇM ve çalışan sayısı birlikte analiz edilerek Uşak ilinde işverenler tarafından en fazla talep edilen meslekler ortaya çıkartılmıştır.

GELECEK DÖNEM İSTİHDAM EĞİLİMLERİ

Ekonomilerde gelecek dönem istihdam eğilimini belirlemek, işgücü piyasasında oluşacak dalgalanmaları önceden görmek ve buna yönelik politikalar geliştirmek için önemli bir araçtır. İşgücü Piyasası Araştırmaları da bu minvalde işverenlere bir sonraki yılda öngördükleri istihdam tahminlerini meslek bazında sorarak gelecek dönem istihdam eğilimleri belirlenmektedir.

Bu bölümde Uşak ilinde 2018 Yılı Nisan-Mayıs dönemi ile bir sonraki yıl aynı döneme tekabül eden zaman aralığı boyunca çalışan sayılarında ne gibi farklılıklar beklendiği, farklılaşmaların hangi mesleklerde ve sektörlerde olacağına dair tahminler üzerinde durulacaktır. Mevsimsel etkileri dışarıda bırakmak adına işverenlere tam bir yıllık dönem içindeki tahminleri sorulmuştur.

Çalışma kapsamında işverenlere yöneltilen "30 Nisan 2019 tarihi itibariyle işyerinizde herhangi bir meslekte net istihdam artışı/azalışı bekliyor musunuz?" sorusuna Türkiye genelinde işyerlerinin yüzde 20,4'ü istihdamın artacağı yönünde cevap verirken Uşak ilinde işverenlerin yüzde 25,2'si istihdamın artacağını öngörmüştür. Başka bir ifadeyle Uşak ili Türkiye geneliyle benzerlik göstermektedir. Öte yandan istihdamın azalacağını düşünen işveren oranı, ülke genelinde 2,5 olarak öngörülürken Uşak ilinde ise ülke geneline yakın olup yüzde 4,3 olarak öngörülmüştür.

Tablo 24: Sektörlere Göre İşverenlerin İstihdam Beklentileri

Sektörler	Artış	Azalış	Fikrim Yok	Değişmeyecek
İmalat	24,3%	1,2%	44,5%	30,1%
Toptan ve perakende ticaret	23,8%	1,6%	47,6%	27,0%
İnşaat	27,8%	5,6%	52,8%	13,9%
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	50,0%	0,0%	50,0%	0,0%
Eğitim	50,0%	0,0%	50,0%	0,0%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	29,4%	0,0%	35,3%	35,3%
Ulaştırma ve depolama	25,0%	16,7%	25,0%	33,3%
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	50,0%	0,0%	0,0%	50,0%
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Diğer hizmet faaliyetleri	66,7%	0,0%	0,0%	33,3%
Gayrimenkul faaliyetleri	50,0%	0,0%	50,0%	0,0%
Madencilik ve taş ocakçılığı	0,0%	0,0%	100,0%	0,0%
Finans ve sigorta faaliyetleri	0,0%	0,0%	0,0%	100,0%
Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor	0,0%	0,0%	0,0%	100,0%
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	0,0%	40,9%	31,8%	27,3%
Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri	0,0%	0,0%	83,3%	16,7%
Genel Toplam	**25,2%**	**4,3%**	**44,2%**	**26,3%**

Kaynak: İPA 2018

Sektörlere göre istihdam eğilimi incelendiğinde en yüksek oranda artış bekleyen işverenlerin sırasıyla Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı, Diğer hizmet faaliyetleri, Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler, Eğitim, İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri ve Gayrimenkul faaliyetleri olduğu görülmektedir. En fazla azalış bekleyen sektör ise İdari ve destek hizmet faaliyetleri olarak gerçekleşmiştir. Finans ve sigorta faaliyetleri ve Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor sektöründe yer alan işyerlerinin tamamı istihdamlarının değişmemesini beklemektedirler.

Sektörlerin istihdam eğiliminde dikkat çeken diğer bir husus ise Madencilik ve taş ocakçılığı, sektöründe bulunan tüm işyerleri gelecek dönem için herhangi bir öngörüde bulunamamışlardır.

Tablo 25: Sektörlere Göre Net İstihdam Değişimi

Sektörler	Net İstihdam Değişimi	NIDO
İmalat	1.841	12,5%
Gayrimenkul faaliyetleri	1	12,5%
Eğitim	44	12,4%
İnşaat	78	8,9%
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	32	8,5%
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	19	8,4%
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	4	6,4%
Toptan ve perakende ticaret	82	5,4%
Diğer hizmet faaliyetleri	3	4,9%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	17	4,5%
Ulaştırma ve depolama	16	1,8%
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	-3.815	-34,4%
Genel Toplam	**-1.678**	**-5,4%**

Kaynak: İPA 2018

Türkiye genelinde 20 + istihdamlı işyerlerinde 2019 Nisan-Mayıs dönemlerinde 2018 Nisan-Mayıs dönemine göre istihdamın yüzde 4,5 artacağı beklenmekte olup Uşak'de ise bu oran, eksi yüzde 5,4 olup ülke genelinin altında gerçekleşmiştir.

En fazla net istihdam değişimi bin 841 kişilik artış ile İmalat sektöründe beklenemektedir. En fazla net istihdam değişim oranları ise yüzde 12,5 ile İmalat ve Gayrimenkul faaliyetleri sektöründe beklenmektedir.

Net istihdam azalışı beklenen sektör ise İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri sektörüdür. Kamu kurum ve kuruluşlarında personel çalıştırılmasına dayalı hizmet alımı sözleşmeleri kapsamında çalıştırılan işçilerin sürekli işçi kadrolarına alınmasına bağlı olarak İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri sektöründe eksi yüzde 34,4 net istihdam değişim oranı ile üç bin 815 kişilik bir net istihdam azalışı beklenmektedir.

Tablo 26: Meslek Gruplarına Göre Net İstihdam Değişimi

Meslek Grupları	Net İstihdam Değişimi	NIDO
Sanatkarlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar	1.399	25,8%
Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar	527	6,6%
Profesyonel Meslek Mensupları	51	4,5%
Nitelikli Tarım, Ormancılık ve Su Ürünleri Çalışanları	5	4,0%
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	87	3,7%
Teknisyenler, Teknikerler ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları	16	1,4%
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	3	0,2%
Hizmet ve Satış Elemanları	-3.766	-34,4%
Genel Toplam	**-1.678**	**-5,4%**

Kaynak: İPA 2018

Hizmet ve Satış Elemanları meslek grubu hariç diğer tüm meslek gruplarında istihdam artışı beklenmektedir. En fazla net istihdam artışı beklenen meslek grubu ise bin 399 kişilik artış ile Sanatkarlar ve İlgili İşlerde Çalışanlardır. En az artış beklenen meslek grubu ise 3 kişilik artış ile Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlardır.

Çalışan sayısında üçüncü sırada yer alan Sanatkarlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar meslek grubu net istihdam değişim oranında yüzde 25,8'lik bir oran ile ilk sırada yer almaktadır. Çalışan sayısının da fazla olduğu göz önünde bulundurulursa bu meslek grubunda önemli ölçüde bir artış yaşanması beklenmektedir. Nitelik gerektirmeyen meslekler net istihdam değişim oranı yüzde 3,7 ile sıralamada gerilerde kalmasına rağmen en fazla net istihdam değişimi beklenen üçüncü meslek grubu olarak ön plana çıkmaktadır. Bunun en önemli sebebi çalışan sayısına oranla daha az artış beklenmesidir.

Tablo 27: En Fazla İstihdam Artışı/Azalışı Beklenen Meslekler

Net İstihdam Artışı Beklenen Meslekler	Net İstihdam Azalışı Beklenen Meslekler
Kesimci (Konfeksiyon)	Güvenlik Görevlisi
Open End Makinesi Operatörü	Otobüs İşletmeciliği Meslek Elemanı
Et ve Et Ürünleri İşlemecisi	Boya Kurutma Fırını İşçisi
Dikiş Makinesi Operatörü-Kumaş	Bilet Satış Elemanı (Gişe/Banko)
Dokuma Makineleri Operatörü / Dokumacı	Otobüs Kaptanı (Şoförü)
Şoför-Yük Taşıma	Demir Doğramacı
Kumaş Paketleme İşçisi	Plastik Doğramacı /Pvc Doğrama-İmalat ve Montajcısı
Öğretmenlik Meslek Bilgisi Dersleri Öğretmeni	
Yün Karbonizörcü	
Makine Bakımcı	

Kaynak: İPA 2018

Uşak ilinde gelecek dönem, en fazla net istihdam artışı olması beklenen ilk üç meslek sırasıyla, Kesimci (Konfeksiyon), Open End Makinesi Operatörü ve Et ve Et Ürünleri İşlemecisi olup, Güvenlik Görevlisi, Otobüs İşletmeciliği Meslek Elemanı ve Boya Kurutma Fırını İşçisi meslekleri ise en fazla istihdam azalışı beklenen ilk üç meslek olarak sıralanmaktadır.

Geçtiğimiz yıl istihdam artışı beklenen mesleklerle bu yılı karşılaştırdığımızda Open End Makinesi Operatörü, Dokuma Makineleri Operatörü / Dokumacı meslekleri istihdam artışı beklenen ilk on meslekte yine yer almaktadır. Uşak ili için bu mesleklerin son iki yıldır önemini korumaya devam ettiği anlaşılmaktadır.

Geçtiğimiz yıl istihdam azalışı beklenen mesleklerle bu yılı karşılaştırdığımızda ise benzerlik görülmemektedir.

Şekil 23: Engelli İstihdamını Arttırmak İçin Önerilerin Dağılımı

Kaynak: İPA 2018

Uşak ilinde 20+ çalışanı olan işyerlerinin engelli istihdamının arttırılması için önerileri incelenmiştir. İşverenlerin yüzde 76,4'ü engellilerin çalışabileceği, destekli korumalı vb. işyerlerinin artırılmasını, yüzde 65,9'u ise engellilere yönelik uzaktan çalışma modellerinin geliştirilmesini yüzde 65,3'ü engelli girişimcilere verilen hibe çalışmalarının geliştirilmesini önermektedir.

Türkiye genelinde ise işverenlerin yüzde 67,9'u engellilerin çalışabileceği, destekli korumalı vb. işyerlerinin artırılmasını, yüzde 56,2'si engelli girişimcilere verilen hibe çalışmalarının geliştirilmesini ve yüzde 42,7'si engellilere yönelik uzaktan çalışma modellerinin geliştirilmesini önermektedir. Hem Türkiye genelinde hem de Uşak ilinde işverenlerin ilk üç önerisi, sıralamaları farklı olsa da aynı gerçekleşmiştir.

Şekil 24: Genç (15-24 yaş) Personel Seçiminde Aranan Kriterlerin Dağılımı

Kaynak: İPA 2018

Uşak ilinde 20+ çalışanı olan işyerlerinin genç personel seçerken aradıkları kriterler incelenmiştir. İşverenlerin yüzde 71,8'i Pratik Beceri, yüzde 39,8'i Tecrübe ve yüzde 25,7'si Teorik Beceri aramaktadır.

Türkiye genelinde ise en yüksek tercih edilen kriter, Uşak ilinde olduğu gibi yüzde 74,5 ile Pratik Beceri kriteridir. Bunu sırasıyla yüzde 44,6 ile Tecrübe ve yüzde 32,6 ile Diploma / Sertifika kriterleri izlemektedir. Pratik Beceri ve Tecrübe kriterleri hem Uşak ilinde hem de Türkiye genelinde genç personel seçerken en çok aranan kriterler olarak ön plana çıkmaktadır.

Şekil 25: Personel Seçiminde Kullanılan Değerlendirme Yöntemlerinin Dağılımı

Kaynak: İPA 2018

Uşak ilinde 20+ çalışanı olan işyerlerinin personel seçerken hangi değerlendirme yöntemini kullandıkları incelenmiştir. İşverenlerin yüzde 56,9'u Mülakat Yapma, yüzde 44,2'si Görev Başında Seçim, ve yüzde 37,9'u CV İnceleme/Eleme ile personel seçmektedir.

Türkiye genelinde ise yüzde 71,7 ile Mülakat Yapma, yüzde 57,4 ile CV İnceleme/Eleme ve yüzde 36,8 ile Görev Başında Seçim kriterleri izlemektedir. Hem Türkiye genelinde hem de Uşak ilinde işverenlerin ilk üç değerlendirme yöntemi, sıralamaları farklı olsa da aynı gerçekleşmiştir.

SONUÇ

Uşak İşgücü Piyasası Araştırma Raporunun temel amacı, 2018 yılında Uşak'da gerçekleşmiş olan İşgücü Piyasası Araştırması çerçevesinde ihtiyaç duyulan işgücünün eğitim ve becerilerinin tespit edilerek, işgücü arzı ve talebi arasındaki dengesizliklerin giderilmesi, işsizliğin azaltılması ve istihdamın artırılmasına yönelik politikaların geliştirilmesine katkı sağlamaktır. Ayrıca araştırma kapsamında mevcut işyerlerinden alınan bilgiler doğrultusunda temininde güçlük çekilen işgücüne gerekli niteliklerin kazandırılması için aktif istihdam politikalarının planlanmasına katkı sağlaması amaçlanmıştır.

İlde 2013 yılında işsizlik oranı yüzde 5,4 olduğunu görmekteyiz.2010 yılı TÜİK verilerine göre TR33 (Afyon, Kütahya, Manisa ve Uşak) bölgesinde işsizlik oranı ise 6,2 olarak gerçekleşmiştir. Uşak ilinde İŞKUR'da kayıdı bulunan işsizlerin büyük bir bölümünün vasıfsız olduğu görülmektedir. Uşak'de mesleksizlik kaynaklı işsizlik sıkıntısı kadar kalifiyeli eleman sıkıntısı da yaşanmaktadır. İşverenler, açık işlerinde ve temininde güçlük çektiği mesleklerinde çalışacak personelin mesleki becerisi ve tecrübesine önem verdiğini ifade etmektedir. Bu durum kalifiye eleman talebinin karşılanamadığını göstermekte olup İŞKUR'un mesleki eğitim kursları gibi aktif işgücü programlarının önemini ortaya çıkarmaktadır. Piyasa araştırması sonucunda ortaya çıkan temininde güçlük çekilen mesleklere göre bir planlamayla kursların açılması istihdama yardımcı olacaktır.

Talep araştırması sonuçlarına göre toplam çalışanların yüzde 77,9'u erkeklerden, sadece yüzde 22,9'u kadınlardan oluşmaktadır. Kadın çalışanların ağırlıklı çalıştıkları sektörler İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri, Eğitim ile Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri gibi daha çok belirli bir eğitim düzeyi gerektiren işyerleridir. Yukarıda açıklanan göstergelerle birlikte bu gösterge de Uşak'de ancak belirli bir eğitim düzeyine sahip kadınların işgücü piyasasına girme şansının olduğunu göstermektedir.

Hedefimiz istihdamın artırılması ise, istatistikler kadın istihdamını artırmadan bu hedefe ulaşmanın mümkün olmadığını göstermektedir. Bunun için de kadın eğitim seviyesinin artırılması ve düşük eğitim seviyesine sahip kadınların da istihdamına yönelik teşviklerin ve girişimcilik programlarının geliştirilmesi gerekmektedir. Uşak'de İŞKUR'a kayıtlı kadın işsizlerin çoğunun nitelik gerektirmeyen mesleklerde kayıtlı olduğu görülmektedir. Bu kişilerin istihdamda yer alabilmeleri işverenin istediği mesleki becerilere sahip olacak şekilde eğitilmelerine bağlıdır.

2017 yılında aktif işgücü piyasası programları kapsamında 805 kurs ve programlar düzenlenmiş olup bu kurslardan 3 bin 269 kişi faydalanmıştır. Kurs sayılarında 2010 yılına göre önemli ölçüde azalış meydana gelmiştir. 2010 yılında 129 kurs düzenlenirken 2017 yılında bu sayının 805'e çıkması ve aynı zamanda 2010 yılındaki kuriyer ve faydalanıcı sayısı bin 861 iken 2017 yılında 3 bin 269 kişi olması İŞKUR kurslarının daha çok kişiye beceri kazandırdığını ve işgücü piyasıında etkinliğinin arttığınını göstermektedir.

İŞKUR'un düzenlendiği aktif işgücü programları ile kişilerin işgücü piyasasının gerekleri hakkında bilgilerini artırarak meslek kazanmaları amaçlanıp böylece işgücü piyasasına girişte aracı rol alması amaçlanmaktadır. Bir yıllık süre içerisindeki rakamlar incelendiğinde bu programlara ilginin arttığı sonucuna ulaşılmaktadır.

Talep boyutu itibariyle, araştırma sonuçlarına göre Uşak ilinde 20+ özel sektör yerel birim işyerlerinde çalışanlar sayısına göre lokomotif sektörler İmalat, İdari ve destek hizmet faaliyetleri ile Toptan ve perakende ticaret sektörleridir. Yapılan araştırma sonucunda en fazla açık iş sayısının İmalat sektöründe olduğu görülmektedir.

Uşak ili İşgücü Piyasası Araştırması sonucunda 91 işyerinde 742 açık iş tespit edilmiştir. Uşak ilinde İmalat sektörünün açık işlerde önemli bir ağırlığının olduğu görülmektedir. 742 kişilik açık işin yüzde 84,6'sına tekabül eden 628 kişilik kısmı, İmalat sektöründeki işverenlerden gelmiştir. Açık iş sayısının yoğun olduğu diğer sektörler ise Toptan ve Perakende Ticaret ile Eğitim sektörleridir.

Uşak ilinde araştırma kapsamına giren 20+ istihdamlı işyerlerinin yüzde 23.6'sında açık iş bulunmaktadır. Bu oran Türkiye ortalamasının üzerinde olup Türkiye geneli için açık işi olan işyeri oranı yüzde 23,3 olarak gerçekleşmiştir.

Açık işi olan işyeri oranında, İmalat sektörü yüzde 30,1'dir. Uşak ilinde hem işyeri sayısı hem de açık iş sayısı dikkate alındığında, açık iş verme oranında İmalat sektörü ön plana çıkmaktadır. İmalat sektöründe neredeyse her 3 işyerinden 1'inde açık iş bulunmaktadır.

Uşak ilinde açık işlerin meslek gruplarına göre dağılımı incelendiğinde; en fazla Sanatkarlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar meslek grubunda olduğu tespit edilmiş olup bu gruptaki açık iş sayısının toplam açık iş sayısı içindeki oranı yüzde 40,8'dir.

Açık işi olan işyerlerinin aradıkları elemanlarda istenilen eğitim düzeyine verdikleri "Eğitim Düzeyi Önemli Değil" cevabı dikkat çekicidir. Bunun arkasında işverenlerin aradıkları elemanlarda eğitim düzeyinden çok meslekte yeterli bilgiye sahip olmaları ve meslekte fiziki ve bedensel yeterlilik istemeleri etkendir.

Temininde güçlük çekilen mesleklerin bulunmama nedenleri sıralaması da bu görüşü teyit etmektedir. İşverenlerin büyük çoğunluğu istedikleri elemanları Yeterli iş tecrübesine sahip eleman bulunamaması, Gerekli Mesleki beceriye/niteliğe sahip eleman bulunamaması ve bu meslekte işe başvuru yapılmaması ile Çalışma ortam ve koşullarının beğenilmemesi nedenlerinden kaynaklandığını belirtmişlerdir. Et ve Et Ürünleri İşlemecisi, Dikiş Makinesi Operatörü-Kumaş, Müşteri Temsilcisi mesleklerinde işe başvuru yapılmaması nedeni öncelikli olmuştur.

Uşak ilinde çalışan sayısına oranla açık iş ve TGÇM sayıları baz alınarak veri Zarflama Analizi uygulanarak elde edilen sonuçlardan, en fazla talep edilen meslekler Et ve Et Ürünleri İşlemecisi, Open End Makinesi Operatörü, Tarak Makinesi Operatörü-Tekstil, Dokuma Makineleri Operatörü / Dokumacı, Beden İşçisi (Genel), Ön Muhasebeci, Şoför-Yük Taşıma, Müşteri Temsilcisi, Cer Makinesi Operatörü-Tekstil ve Deri İşçisi olarak ortaya çıkmıştır.

Araştırma sonuçlarına göre çalışma kapsamında işverenlere yöneltilen "30 Nisan 2019 tarihi itibariyle işyerinizde herhangi bir meslekte net istihdam artışı/azalışı bekliyor musunuz?" sorusuna Türkiye genelinde işyerlerinin yüzde 20,4'ü istihdamın artacağı yönünde cevap verirken Uşak ilinde işverenlerin yüzde 25,2'si istihdamın artacağını öngörmüştür. Başka bir ifadeyle Uşak ili Türkiye geneli ile benzerlik göstermektedir. Öte yandan istihdamın azalacağını düşünen işveren oranı, ülke genelinde 2,5 olarak öngörülürken Uşak ilinde ise ülke geneline yakın olup yüzde 4,3 olarak öngörülmüştür.Sonuç olarak; gelişen teknoloji, mal ve hizmet üretim süreçlerini değiştirmektedir. Bu değişim işgücü piyasalarına da yansımakta olup işgücünden talep edilen nitelik ve beceriler her geçen gün değişmektedir. Üretim süreçleri ile işgücü arzının niteliklerinin uyumlu bir biçimde değişmesi etkin bir işgücü piyasasının oluşması için oldukça önem arz etmektedir. İşgücü piyasasının taleplerini karşılayabilecek nitelikli işgücünün oluşmasında mesleki eğitimin önemi ön plana çıkmaktadır. Bu minvalde işgücü piyasasının mevcut durumunu bilerek ve gelecek dönem eğilimlerini kestirerek karar almak son derece önemli olup rapor bu ihtiyaçların karşılanması için hazırlanmıştır.

Ek-1: Soru formu

IŞKUR

2018 YILI İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMASI

2018 YILI İPA İŞYERİ BİLGİ FORMU

Sayın İşyeri Yetkilisi,

Türkiye İş Kurumu (İŞKUR) tarafından gerçekleştirilecek olan işgücü piyasası araştırması ile ilimizde istihdam ve işsizlik sorununun çözümü için işgücünün yapısı ile sektörler bazında işgücü, niceliği, eğitimi, niteliği hakkında ihtiyaçlarının belirlenmesine yönelik bilgi toplanması amaçlanmaktadır.

Bilgi Verme ve Gizlilik

1- Kurum ve kuruluşlardan alınan bu bilgiler, yalnızca istatistiksel çalışmalarda kullanılmak amacıyla toplanmakta olup, gizliliği 4904 sayılı Türkiye İş Kurumu Kanunu ile teminat altına alınmıştır. Kanun uyarınca sizden alınan bu bilgilerden şahsınıza özel olanlar; idari, adli ve askeri hiçbir organ, makam, merci veya kişiye verilemez, istatistik amacı dışında kullanılamaz.

2- 4904 sayılı Türkiye İş Kurumu Kanunu'nun 21 inci maddesi gereğince Kurum tarafından, kamu ve özel kesim işyerlerinden iş ve işgücü konularında bilgi istenildiğinde, belirtilen süre içinde bilgi verilmesi zorunludur. Bildirim yükümlülüğüne aykırı hareket eden özel kesim iş-yerlerine 3.564 TL (üçbinbeşyüzaltmışdört Türk Lirası) İdari Para Cezası verilir.

3- İşverenlerden toplanan bilgiler, Kurum hizmetlerinden başka amaçla kullanılamaz. **İkinci fıkraya aykırı davrananlar hakkında Türk Ceza Kanunu'nun 136 ncı maddesi hükümleri uygulanır.**

İşyeri Bilgi Formunun, işyeri sahibi veya ortakları, insan kaynakları, personel, işyeri veya muhasebe müdürleri tarafından doldurulması gerektirmektedir. Yukarıdaki açıklamalar doğrultusunda bilgi formunu doldurarak verdiğiniz bilgiler ve araştırmaya yapmış olduğunuz katkılardan dolayı teşekkür eder, saygılar sunarız.

İŞYERİ BİLGİLERİ

Ornek No	:……..……..……..……..……..……..
Işyerinin Yasal Unvanı	:……..……..……..……..……..

1

İŞYERİ ADRES BİLGİLERİ

İL /İLÇE :……..
MAHALLE: ……
CADDE/SOKAK :……..……
İÇ/DIŞ KAPI NO :……..
TELEFON/E-POSTA :……...…..

FORMU CEVAPLAYAN İŞYERİ YETKİLİSİNİN

Adı-Soyadı : …….. Unvanı :…….
Tarih : ……. Telefonu : …….
E-Posta :……. İmza/Kaşe: ……..

Bu kısım Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü'nde Bilgi Formunun uygulamasından sorumlu olan "kamu görevlilerince" doldurulacaktır.

BU İŞYERİ BİLGİ FORMU ZİYARETÇİ VE KOORDİNATOR EL KİTABI OKUNDUKTAN SONRA UYGULANMIŞ VE VERİ GİRİŞİ ZİYARETÇİ VE KOORDİNATÖR EL KİTABINA UYGUN YAPILMIŞTIR.

	ZİYARETÇİ	KONTROLÖR	VERİ GİRİŞ PERSONELİ
Adı-Soyadı			
Tarih			
İmza			

1) İşyerinizin kuruluş tarihini yıl olarak belirtiniz.

……..

2) İşyeri İle İlgili Bilgiler:

	Evet	Hayır
2.1. İşyerinizde ihracat yapılıyor mu?		
2.2.İşyerinizde Ar-Ge çalışması yapılıyor mu?*		
2.3.İşyerinizde vardiyalı çalışma yapılıyor mu?		
2.4. İşyerinizde Part-time çalışması yapılıyor mu?		

3) Gelecek bir yıl içinde planlanan bir yatırımınız var mıdır? (Cevabınız evet ise soru 4'e geçiniz, Hayır ise, soru 5'e geçiniz.)

Evet ( ) Hayır ( )

4) Yatırımla İlgili Bilgiler

4.1 Yatırımın Türü:
İlave yatırım ( ) Her türlü ilave tesis, makine, teçhizat vs… alımı veya kiralanması
Teknolojik Yatırım ( ) Mevcut makine, teçhizatın teknolojik olarak yenilenmesi
Stratejik Yatırım ( ) İşyerinin verimliliğini ve karlılığını artırmak için yürütülecek her türlü, AR-Ge, eğitim ve pazarlama faaliyetleri
Diğer ( )

4.2.Yatırımın İli :.....
4.3.Yatırımın sağlayacağı ortalama istihdam artış sayısı (kişi) ……. (artış olmayacağını düşünüyorsanız sıfır girin)
4.4. Yatırımın sağlayacağı ortalama istihdam azalış sayısı (kişi) …… (azalış olmayacağını düşünüyorsanız sıfır girin)

* AR-GE; Bir kurumun bilim adamları ve mühendisler istihdam etmek suretiyle şirketin çalışma alanı doğrultusunda bilim ve teknolojinin gelişmesini sağlayacak yeni bilgileri elde etmek veya mevcut bilgilerle yeni malzeme, ürün ve araçlar üretmek, yazılım üretimi dahil olmak üzere yeni sistem, süreç ve hizmetler oluşturmak veya mevcut olanları geliştirmek, yaptığı çalışma ve faaliyetleri anlatmak için kullanılan yaygın bir terimdir.

BÖLÜM I- MEVCUT İSTİHDAM

5) İşyerinizde çalışmakta olan mevcut personeli fiilen yaptıkları işlere göre sıralayınız?

Yapılan iş (Örnek; mimar, ziraat mühendisi, harita teknikeri, buldozer operatörü, sekreter, taşıma işçisi vb.)	Kadın Çalışan Sayısı	Erkek Çalışan Sayısı	Toplam Çalışan Sayısı
TOPLAM			

BÖLÜM II-AÇIK İŞLER

6) Şu an işyerinize herhangi bir yolla eleman arıyormusunuz?

Evet ( ) 6.1. soruya geçiniz. Hayır ( ) 7.Soruya geçiniz.

6.1) Eleman aranılan meslekler

Eleman Aranılan Meslekler	Toplam Açık İş Sayısı	Talep Edilen Asgari Eğitim Düzeyi 1. Lise altı 2. Çıraklık 3. Genel lise 4. Meslek L. 5. Meslek yüksekokulu 6. Lisans 7. Lisansüstü 8. Herhangi bir eğitim düzeyi aramıyorum.	Açık işiniz için cinsiyet tercihini belirtiniz? 1. Kadın 2. Erkek 3. Cinsiyet önemli değil	Açık İşte Engelli Çalıştırmak İster misiniz? 1. Evet 2. Hayır 3. Fark etmez	Talep Edilen Beceriler * 1. Bilgisayar kullanımı 2. Fiziki ve bedensel yeterlilik 3. Hesap yapabilme (Analitik beceri) 4. İletişim ve ifade yeteneği 5. Proje tabanlı çalışma 6. Satış ve pazarlama becerisi 7. Sorun çözme ve inisiyatif alabilme 8. Takım çalışması 9. Yabancı Dil 10. Yeterli mesleki / teknik bilgi ve tecrübe			İlgili meslekteki açık işinizi hangi yolla arıyorsunuz? ** 1. Akraba - Eş Dost 2. Gazete - İlan, vb. 3. İnternet - Sosyal Medya 4. İŞKUR aracılığıyla 5. Kendi çalışanlarım aracılığıyla 6. Özel İstihdam Büroları		
					1	2	3	1	2	3

*Önem derecesine göre **EN FAZLA** 3 beceriyi 1'den başlayarak SIRALAYINIZ. (1- En önemli)
Kullandığınız arama kanallarından **EN AZ 1 tanesini işaretleyiniz.

BÖLÜM III – 1 YIL SONRA (30 NİSAN 2019 TARİHİ İTİBARİYLE) ÇALIŞAN SAYISINDA NET DEĞİŞİKLİK OLACAĞI DÜŞÜNÜLEN MESLEKLER

7) 1 yıl sonra (30 Nisan 2019 tarihi itibariyle) işyerinizde herhangi bir meslekte net istihdam artışı bekliyor musunuz?	Evet ☐ →	7.1'e geçiniz.
	Hayır ☐ →	8.soruya geçiniz.
	Fikrim Yok ☐ →	8. soruya geçiniz.

7.1) 1 yıl sonra (30 Nisan 2019 tarihi itibariyle) işyerinizde çalışan sayısında net istihdam artışı olacağını düşündüğünüz meslekleri belirtiniz?

Net istihdam ARTIŞI olacağını düşündüğünüz meslekler	Net sayısal artış

8) 1 yıl sonra (30 Nisan 2019 tarihi itibariyle) işyerinizde herhangi bir meslekte net istihdam azalışı bekliyor musunuz?	Evet →	8.1'e geçiniz.
	Hayır →	9. soruya geçiniz.
	Fikrim Yok →	9. soruya geçiniz.

8.1) 1 yıl sonra (30 Nisan 2019 tarihi itibariyle) işyerinizde çalışan sayısında net istihdam azalışı olacağını düşündüğünüz meslekleri belirtiniz?

Net istihdam AZALIŞI olacağını düşündüğünüz meslekler	Net sayısal azalış

BÖLÜM IV - ELEMAN TEMİNİNDE GÜÇLÜK ÇEKİLEN MESLEKLER

9) Son 1 yıl içerisinde işyerinizde eleman temininde güçlük çektiğiniz meslekleri ve bu mesleklerde temininde güçlük çektiğiniz kişi sayısını belirtiniz.

9.1) Eleman temininde güçlük çektiğimiz meslek yok. → 10.Soruya Geçiniz.

Eleman Temininde Güçlük Çekilen Meslekler	Temininde Güçlük Çekilen Kişi Sayısı	Temininde Güçlük Çekilme Nedeni* 1. Bu meslekte işe yeterli başvuru yapılmaması 2. Gerekli mesleki beceriye / niteliğe sahip eleman bulunamaması 3. Yeterli iş tecrübesine sahip eleman bulunamaması 4. Çalışma ortam ve şartlarının beğenilmemesi 5. Talep edilen ücretin yüksek olması 6. Vardiyalı çalışma olması 7. Tehlikeli ve/veya çok tehlikeli meslek olması						
		1	2	3	4	5	6	7

*Birden Fazla Seçenek İşaretlenebilir.

BÖLÜM V – İŞGÜCÜ PİYASASINA GENEL BAKIŞ

10) İşyerinizde engelli çalıştırdığınız takdirde devlet tarafından teşvikler ile destekleneceğinizi biliyor musunuz?

Evet ( ) Hayır ( )

11) Size göre engelli istihdamını arttırmak için neler yapılabilir?
(en önemli üç seçeneği belirtiniz)

Engellilerin çalışabileceği destekli, korumalı vb. işyerlerinin artırılması ( )

Engelli istihdamı için uygulanan kota uygulamasının revize edilmesi ( )

Engelli girişimcilere verilen hibe çalışmalarının geliştirilmesi ( )

Engellilere yönelik uzaktan çalışma modellerinin geliştirilmesi ( )

Engelli istihdam fuarları aracılığıyla işveren ile engelli danışanların bir araya getirilmesi ( )

12) Genç (15-24 yaş) personel seçiminde aradığınız kriterler nelerdir? (Birden fazla seçilebilir)

Pratik beceri ( )
Teorik beceri ( )
Diploma/sertifika ( )
Tecrübe ( )
Referans ( )

13) İşyerinizde MYK Mesleki Yeterlilik Belgesi aldırdığınız personel için **sınav ücretlerinin karşılanması** hususunda uygulanan teşvik veya hibeden yararlandınız mı?

Evet ( ) Hayır ( ) Fikrim Yok ( )

14) İşyerinizde mevcut personel için MYK Mesleki Yeterlilik Belgesi aldırdığınızda veya MYK Mesleki Yeterlilik Belgesi olan personel istihdam ettiğinizde 4447 Sayılı Kanunun **Geçici 10. maddesi kapsamında işveren sigorta pirimi desteğinden** yararlandınız mı?

Evet ( ) Hayır ( ) Fikrim Yok ( )

15) Personel seçiminde hangi değerlendirme yöntemini kullanıyorsunuz? (Birden fazla seçilebilir)

CV inceleme/eleme ( )
Mülakat yapma ( )
Görev başında seçim ( )
Standart ölçme araçları veya testler kullanarak ( )
Diğer ( )

16) Son 1 yıl içerisinde İŞKUR'un hizmetlerinden faydalandınız mı?.

Evet ( ) (17. Soruya geçebilirsiniz) Hayır ( ) (18. Soruya geçebilirsiniz.)

17) Faydalandığınız hizmetlerin memnuniyet düzeyinizi belirtiniz.
(Hizmetlerde birden fazla seçenek işaretlenebilir)

	Memnunum	Kararsızım	Memnun Değilim
Eleman Talebi			
İşbaşı Eğitim Programları			
Çalışanların Mesleki Eğitimi			
Mesleki Eğitim Kursu			
Kısa Çalışma Ödeneği			
Danışmanlık ve Yönlendirme			

18) İŞKUR'un sunmuş olduğu hizmetlerden faydalanmama nedeninizi belirtiniz. (Birden fazla seçilebilir)

İŞKUR hizmetlerinden haberdar değilim. ( )
İŞKUR'un sunduğu hizmetlere diğer kaynaklardan ulaşıyorum. ( )
İnternet sitesi kullanışlı değil ( )
Bürokrasi (kırtasiye) işlerinin çok olması ( )
İŞKUR, sektörüme uygun faaliyet sunmuyor ( )

19) 2017 yılındaki ilave istihdam teşvikinden yararlandınız mı?

Evet ( ) (20. Soruya geçiniz) Hayır ( ) (21. Soruya geçiniz)

20) 2017 yılında İlave istihdam teşvikinin faydalı olduğunu düşünüyor musunuz?

Evet ( ) Hayır ( ) Kararsızım ( )

21) 2018 yılında uygulamaya konulan istihdam teşviklerinin istihdama katkısını değerlendiriniz.
İstihdamı çok artırır ( ) İstihdamı az artırır ( ) Değiştirmez ( ) Fikrim yok ( )

22) Sektörünüzde gelecek 10 yılda öne çıkacağını düşündüğünüz meslek ve beceriler nelerdir?

Meslek……..
Beceri……

2018 Yılı İşgücü Piyasası Araştırmasına yaptığınız katkıdan dolayı teşekkür ederiz.

İŞKUR

TÜRKİYE İŞ KURUMU
UŞAK ÇALIŞMA VE İŞ KURUMU İL MÜDÜRLÜĞÜ
Adres: Cumhuriyet Mahallesi Saffet Efendi Sokak No:26 Merkez/UŞAK
Tel: 0 276 212 14 62